

FIDLOVAČKA
ANEB
ŽÁDNÝ HNĚV A ŽÁDNÁ
RVAČKA

OBRAZY ŽIVOTA PRAŽSKÉHO SE ZPĚVY
VE ČTYŘECH ODDĚLENÍCH S PROMĚNOU

NAPSAL

JOSEF KAJETÁN TYL

Hudbu složil

František Škroup

Text upravil

Adolf Wenig

P R A H A

Nakladatel F. Topič knihkupec

1 9 2 6

poval, obsazena byla německým hercem. Nerozpakoval jsem se převést roli tuto do češtiny a upravit tak, aby byla patrna národnost jednající osoby. Třetí podstatnou změnu dovolil jsem si stáhnutím obou částí čtvrtého obrazu v jedno. V originále totiž první část jeho jedná na Fidlovačce, druhá v Kravině. Protože však píseň Marešova, v níž nyní vrcholí význam hry, je už v části první, nebylo by dojísta s prospěchem, aby potom následovala nějaká proměna. Sloučení obou částí bylo možno bez jakýchkoli násilných změn. Vždyť v originále v druhé části (ač jedná v Kravině) říká Kroutil „Tu je Fidlovačka —“ a Kozelka v závěru zpívá „Fidlovačka dodělala —“ To je vše.

V této úpravě dávana tedy „Fidlovačka“ na Vinohradech po prvé 16. června 1917, a její bouřlivý úspěch překvapil nás všechny, kdo jsme mysleli, že po 3—4 reprisách zapadne. Všecko obetenstvo zpívalo „Kde domov můj...“ s sebou, bouřlivé nadšení nebralo konce. Tylova lokální fraška dočkala se na Vinohradech v době oné 70 repris.

Jsem rád, že v jubilejním roce Tylově mohu „Fidlovačku“ v této úpravě vydati tiskem; nejsouť bez ní Tylovy oslavy ani dobře myslitelné. Přeji všem scénám, kde bude dávana, stejný úspěch její jako na Vinohradech. A aby všude „Kde domov můj...“ stejně upřímně zpívali jako tam.

A. W.

O S O B Y

PANÍ MASTÍLKOVÁ, pražská máselnice.
LIDUNKA, její net' a chovanka.
KROUTIL, švec.
JENÍK, jeho syn, mlynářský chasník.
CHEVALIER DUDĚC, vlastně Dudek, švihák.
SLEČNA CIBULČINI, vlastně Cibulková, zpě-
vačka.
PAN HVĚZDOLESKÝ, literát.
PANÍ KLINKÁČKOVÁ, vdova po sládkovi.
HUBÍNEK, uzenář.
KOZELKA, dohazovač.
ONDŘEJ JAMMERWEIL }
MARKYTA, stará panna, } v domě Mastílkové.
 hospodyně
JIŘÍK, sluha }
JAN, sluha } v domě Mastílkové.
PAVELKA, }
ŠEBELKA, } drvoštěpové.
ŽID ŠIVELES.
DRÁB.
JINÝ DRÁB.
DOROTKA, }
MADLA, } děvečky.
Slepý MAREŠ, starý hudebník.
BĚTUŠKA, jeho vnučka.
DVĚ PÍSNIČKÁŘKY.

Lid městský i venkovský, kejklíři, prodavači, drvo-
štěpové, chasa mlynářská, švadlenky, tovaryši,
děvečky, mlékařka, žid'ata.

Místo děje:

- I. Ulice staropražská.
 - II. Salon u Mastílkové.
 - III. V Bubenči — v oboře.
- Proměna: Na náměstí ve Staré Praze.
- IV. Na „Fidlovače“ v Nuselském údolí.
-

PŘEHLED
ZPĚVNÍCH A HUDEBNÍCH ČÍSEL

O B R A Z P R V N Í

1.

SBOR DRVOŠTĚPŮ

2.

PÍSEŇ KOZELKOVA

3.

PÍSEŇ LIDUNČINA

4.

SBOR KRAJÁNKŮ A ŠVADLENEK

4a.

SBOR MLYNÁŘSKÝCH

4b.

SBOR ŠVADLENEK

5.

FINALE I

O B R A Z D R U H Ý

6.

INTRODUKCE

7.

PÍSEŇ ONDŘEJOVA

8.

ZÁVĚREČNÁ HUDBA

OBRAZ TŘETÍ

9.

SBOR ŽÍDAT

10.

DVOJZPĚV ONDŘEJE A KOZELKY

PROMĚNA

11.

SBOR DĚVEČEK

12.

SBOR TOVARYŠŮ A DĚVEČEK

13.

DVOJZPĚV MARKYTKY A ONDŘEJE

14.

FINALE II

OBRAZ ČTVRTÝ

15.

SBOR LIDU

16.

PÍSEŇ KROUTILOVA

17.

DVOJZPĚV PÍSNIČKÁŘEK

18.

PÍSEŇ MAREŠOVA

19.

TANEC

20.

SBOR PIJÁKŮ

21.

FINALE III

POZNÁMKY K PROVEDENÍ

Hra poskytuje — jak už u Tyla obvyklo — hercům vděčné role. Třeba některé z nich sváděly ke karikování, nesmí býti v nich nijak přeháněno. Charakteristika jednotlivých osob vysvítá z jejich rolí. Pokud se týče kostymování, jsou tu na místě městské kroje z konce dvacátých a začátku třicátých let m. st., jak je malíř označil na obrázcích knižce této přidáných. Dodá je také každá lepší půjčovna kostymů. Ale možno se obejít i bez nich, když ráz obleků aspoň částečně naznačuje dobu tehdejší. Představitelkám ženských rolí nebude obtížno upravit si v ten způsob starší toalety. Pokud se týče kostymů mužských, i tu se snad najdou tu a tam ve starém šatníku jednotlivé kusy, vyhovující aspoň přibližně. Šátky na krk, tehdejší vázanky, snadno se opatří: musí být tak dlouhé, aby stačily dvakrát kolem krku a ještě na uzlík s konci. Býval to šátek v úhlopříčně na dvě půle rozstřížený, a tak z něho byly dvě vázanky, jimž říkalo se „půlka“. Složily se pak nadlouho, v polovině přiložily na ohryzku na měkký límec, konce táhly se dozadu, tam překřížily, stáhly dopředu, kde zavázány na uzlík s cípy buď kratšími nebo delšími. Ostatně vtipný režisér podle přidáných tu obrázků dovede si kostym přizpůsobit.

Pokud se týče dekorací, také pro případ, že by měla postaći zásoba domácí, netřeba ničeho zvláštního. Nejspíše ještě bylo by třeba opatření pozadí a kulisy ulice městské do I. obrazu, jež by mohly sloužiti i pro proměnu obrazu III. V III. obr. ovšem má býti kašna, ale i bez té se to obejde. V první části III. obrazu je myšlena Stromovka — stačí tedy dekorace zahrady nebo lesa. „Fidlovačka“ vyžaduje volného prostranství v pozadí, ovšem žádného výhledu do venkovské krajiny. Třeba tu také oživit scénu prodavači, kde prostor připouští, i stánky jejich atd., jako o pouti.

Toť zhruba vše, co by bylo třeba připomenouti.

Dodati sluší ještě, že původní hudbu Škroupovu k „Fidlovačce“ opatří archivář Měst. divadla vinohradského Jos. Nademlejnský, jenž může ji dodati pro jakékoli, i skrovné obsazení nástrojů při včasné objednávce.

POZNÁMKA

Fidlovačka byla jarní slavnost pražského lidu, konaná každoročně ve středu po velikonocích na louce v nuselském údolí. Považována bývala za slavnost cechu ševcovského, jenž také vystrojil „máji“, stromek ověšený fábory, na jehož špičce připevněna byla „fidlovačka“, známý nástroj z oblého dřeva, jímž ševci kůži hladí čili fidlují, pod ní viselo veliké kopyto ševcovské s malými kopytky. S touto májí ubíral se průvod ráno z Prahy na nuselskou louku, kde se pak rozproudil čilý život. Byly tam krámky se zbožím poutním, komedianti a j. Místo, kde se Fidlovačka původně konávala, je dnes dávno zastavěno.

FIDLOVAČKA

OBRAZ PRVNÍ

Ulice. Po pravé krám paní Mastílkové, po levé ševce Kroutila. Nazad viděti mlékařku, k nížto po celý první výstup kupující docházejí — jakož i do krámu k máselnici. — Z obou stran, při domech, skupiny drvoštěpů, sedících po zemi; Pavelka po pravé, Šebelka po levé. — Jitro.

VÝJEV PRVNÍ.

DRVOŠTĚPOVÉ (*ostří a poklepávají pily*). Po-
zději KOZELKA.

Číslo 1.

SBOR DRVOŠTĚPŮ.

DRVOŠTĚPOVÉ.

Bruste, hoši, bruste pilu,
sekeru si strojte k dílu;
celý den
řežou zuby do polen,
sekera
odpočine z večera.

Mnoho práce, málo chladu,
mnoho žízně, málo sladu —
bodejž kozel pilu vzal,
[:pilu, pilu, pilu vzal.:]

KOZELKA (*žene se, pod paži a v kapsách máje plno uzlíčků*). A to je hezky — to je česky. Zpěvem boží den přivítejme, zpěvem mu dejme dobrou noc!

ŠEBELKA. Dobrýtro, Kozelko!

KOZELKA. Dejž to Pán Bůh, Šebelko!

PAVELKA. Co pak ti tak z rána nohy zapálilo, že jim nedáš pokoje?

KOZELKA. Nejsou boží nástroje? — Jeden leží, druhý běží, jeden spává, druhý vstává! — A já si toho vážím — ať mne psotník zkroutí jako suchou obruč, — že jsem vás tu napad' pohromadě.

DRVOŠTĚPOVÉ (*se vzbopí*). Je co na práci?

KOZELKA. Až hanba — pila se vám strmácí! — Patnáct, hoši! — Hoši, patnáct tvrdých! Dřevo jako síra — štěpina jako štěpina.

DRVOŠTĚPOVÉ. Kde? kde?

KOZELKA. Zde! zde!

ŠEBELKA. Plácale!

KOZELKA. Žvástale! — To je pila, bratře můj! A to jsem já; že nejsem? Chyť mě za hlavu, a pilou mě polehdej na obou kyčlích, není-li na Perštýně patnáct tvrdých.

ŠEBELKA. Tedy pojďme!

PAVELKA. Ouha! — Nás najal Kozelka.

ŠEBELKA. Cože, ořízku?

PAVELKA. Že tě oříznu — ani tě vlastní postel nepozná!

KOZELKA. Hoj, hoši, hoj!

ŠEBELKA. I ty ochmatané topůrko — ty bezzubáku — (*jde na Pavelku*).

DRUZÍ (*za ním*). Zlam ho!

PAVELKA. O jen sekni, sukovitý berane!

DRUZÍ (*po něm*). Naklepejte jim hřbety.

KOZELKA (*skočí mezi ně a uzlíky všesnav mezi rozkrok, s rukama roztaženýma stane uprostřed obou sborů*). Zpátky! Čert si vás vezmi na oprátky! Pozbylí jste rozumu? — Ať mi ruce uschnou jako zimovaná louč, jestli se mi nhete s místa! Pražští drvoštěpové! — Aj, milí páni, víte-li pak, co to znamená? S pilou a sekerou celý den po ulici. Smím já chodit se zbraní? — A jsem přece člověk, co? — Ale nejsem drvoštěp!

ŠEBELKA. Nelam si hubu, pleticháři! Nešklebil jsi na nás zuby, když jsi řekl, že ti milo, že nalézáš nás pohromadě? — Nešklebil!

KOZELKA. Šklebil, hochu!

PAVELKA. Netočil jsi po nás levým okem, když jsi povídal o patnácti? — Netočil!

KOZELKA. Točil, hochu!

ŠEBELKA. } Nu tak tedy, pane Kozelko!

PAVELKA. }
KOZELKA. Dejte si jen říci, vzácný pane Pavelko — poslechni mne, kmochu Šebelko! Já vás miluju oba — naše jména jsou jako naštemované varhany: Pavelka, Šebelka, Kozelka! Já vás najímal oba — dokud kůrka na bochánku chrustí, bratr bratra neopustí! Oba musíte do těch patnácti — oba; jinak se ohlédnu po upřímnějších.

ŠEBELKA. Nechej ohlížení, dohazovači! Jestli jsi nás oba najal, oba potáhnem.

KOZELKA. A ramena k přátelskému svazku rozpřáhnem! Tak se mi líbíte, páni drvoštěpové. Pěkně svorně, jednosvorně — to dělá vašim pilám čest. Rozumíte, vašim pilám? Vy ani

nevíte, jak vážená zvířata ty vaše pily jsou.
Vsadím své zuby proti zubům vašich pil, že
to nevíte. O pilách znám já písničku!
OSTATNÍ (*vyzývají ho*). No??

Číslo 2.

PÍSEŇ KOZELKOVA.

KOZELKA.

Za Emauzy na kopečku
vadne jarní růže —
mladá Běta, ubožátko,
starého má muže;
holeček má bílé vlásy.
žínce pak se chytívá lásky —
Pomoz jen, hochu můj,
pouta přepiluj!

Na Petříně, pod jabloní,
stůně mladé ptáče —
pro dukáty vzdal se Jeník
kōpuleté Káče.
Zlato došlo, baba zbyla,
v lásce baba nestačila —
Čert si pak babu vzal,
pouta zpiloval!

U Štvanice, na topolu,
škádlí se dvě kavky —
Hoch je Němec, holka Češka,
to jsou pěkné vdavky.
Holka zpívá, chlapec rádí,
ona lká — on bitvu svádí —

Kozel už hochu vem,
pouta zpilujem!

Pod skalinou Vyšehradskou,
tam jsou pražská města,
a v nich krásný český jazyk,
pěkná všudy cesta.
Na to hoch i holka dbejte,
česky mluvte, nehafejte —
S pilou pak z Prahy pryč,
někam za Poříč!

(KOZELKA hrne se ke krámu Mastílkové, ohlíží se
však potutelně za sborem drvoštěpů, do zadu v pravo
odcházejícím.)

VÝJEV DRUHÝ.

LIDUNKA.

LIDUNKA (*v klobouku a pláštiku — ze zadu levou
stranou*). Byla jsem v kostele — ale ach! zdá
se, že jsem ani tam pomoci nedošla. Chtěla
jsem orodovati za Jeníka, ale myšlenky moje
točily se jen okolo jeho obrazu, ústa mu po-
sílala tiché pozdravení. — Jaká to květinka,
tohle zamilování! Zasad' si dost malý kořínek,
a neměj na zalívání přízně rodičů, palčivým
dechem ti uvadne srdcečko. Hloupá Praho!
Přála bych si, abych tě byla nikdy neviděla.
Pro venkovské kvítí nevané tu větříček.
(*Obrátí se k protějšmu krámu.*) Milý pane
Kroutile — vám se zajisté tak nestýská po
synovi, jako mně po Jeníkovi. Ale — kdo to?
Probůh —!

VÝJEV TŘETÍ.

JENÍK (*jako mlynářský chasník na cestách*).
LIDUNKA.

LIDUNKA. Spím či bdím —? Jeníku!

JENÍK (*běží jí v ústrety*). Liduško!

LIDUNKA (*spěchajíc mu v náručí*). Jeníku! —

O můj Bože! Tys to věru? Kdyby nás byl někdo zahlíd' — ach, podívej se, až se mi oči zalily. O můj Jeníku, kde pak ses tady vzal?

JENÍK. Ty se tomu divíš? Tebe to arci za mnou netáhlo — za prostým hochem, za mlynářským chasníkem —

LIDUNKA. Nekřivdi, Jeníku! Přála bych si, abych byla tou nejmenší vlnkou naší Vltavy, aby mě donesl proud až ke mlýnu, kde snad můj Jeník na mne vzpomínal.

JENÍK. A jak vzpomínal! S větérkem jsem si přával, abych uměl lítat, abych k tobě zaletěl. Všude's mi chyběla.

LIDUNKA. O má dobrá duše!

JENÍK. Máš mě ráda, Liduško?

LIDUNKA. Ty! — Aj, hledme! Já se natoužím, radost mi z očí kouká, když se vrací — a on tu stojí zamračený jako bubák, a ptá se: „Máš mě ráda?“ — Tak ses mohl před rokem ptát — — nyní to není hezké.

JENÍK. O, kdybys věděla, jaký kámen mi spad' se srdce!

LIDUNKA. Ale na mne upad'! Může-li ti moje řeč pomoci, budu mluvit, že s tebe spadne celá skála. Pověz mi však, co ta tvoje mračna znamenají?

JENÍK. Otec psal mi předešlý týden —

LIDUNKA. Abys přišel domů?

JENÍK. I kdež! Abych vzal nohy na ramena, až dočtu psaní, a táhnul až tam, kde Labe přestává český břeh líbat.

LIDUNKA. I totě bylo hrozné psaní!

JENÍK. Ba hrozné.. — Víš, co je nevěra?

LIDUNKA. Ty!

JENÍK. A co je zoufalství?

LIDUNKA. I ty bohaprázdný člověče!

JENÍK. Hleď, když jsi před dvěma lety přišla do Prahy, poznal jsem tě, a myslil jsem od té doby, že i život prostého člověka něco znamená. Znalť jsem mnoho pražských holek, hezkých i bohatých — ale srdce na tebe čekalo.

LIDUNKA. A moje nikdy nelitovalo, že mne vzala teta do Prahy.

JENÍK. Ach, ta nešťastná teta! Ona jediná ti bránila, zadati se člověku, jemuž jsou mravy české milejší, nežli způsoby cizozemské. Otec můj se domníval, že se mi láska spláchně, když se na cizí potoky podívám — museli jsme se rozloučit.

LIDUNKA. Ach, nevzpomínej mi na tu smutnou chvíli!

JENÍK. S nadějí šel jsem do světa, neboť šli se mnou tvoji slibové. S mukou jsem hodlal v cizině dočkat časů, až by se obměkčila mysl tvé tetky. Tu mi ondyň psal otec —

LIDUNKA. I totě bylo zlopověstné psaní!

JENÍK. Bylo, bylo! Teta tvá, psal mi, že pořáde v pošetilostech hlouběji klesá, ty — ach, odpusť, že to opakovati mám — ty že také nejsi ryzí zlato, že k tobě soustruhovaný panák dobíhá, ba že se i cosi povídá o vdavkách. Liduško! Tys byla proudem, který až dosud nesl loď mého života, a v tebe jsem doufal; ale jak jsem otcovo psaní přečetl — byl jsem

si s ním zašel ku splavu — jasná voda se na mne dívala jako tichý hrob — mně nebylo jinak, než jako bych skočiti musel do hloubky! (Pláče.)

LIDUNKA (*slzy přemáhajíc nutí se k smíchu*). Aj, ty lehkověrný blázínku! Tak málo jsi spoléhal na moji věrnost?

JENÍK. O, já bych byl na ní celý náš pražský zámek vystavěl — ale, myslil jsem si, přemluvení, donucení —

LIDUNKA. Upřímná láska se přemluvit nedá, bloudku! K nám se arci omrzelé fintidlo dotírá — ale já jsem už tetě úmysl svůj zjevila. Doufej a setrvej — já se ti neztratím.

Číslo 3.

PÍSEŇ LIDUNČINA.

LIDUNKA.

Vane větřík po lučinách,
kvítka políbá;
a ti naši mladí páni
po hubinkách jen se blázní,
české děvče se jim všechněm
s cesty uhýbá!

České děvče na ty svody
nikdy nedbává,
ať se blázní po ní fantí,
perou, derou, melou, rantí:
české děvče hochu svému
věrno zůstává!

JENÍK. Ach, kdož by nedoufal a nesetrval, když tebe takto poslouchá! O, nespouštěj se mne,

Lidunko, kdykoli mě malomyslnost pojme; — srdce moje upřímně to cítí — ale rozum, ach, ty to víš — to je slabé děcko, to potřebuje pomocné ruky. Podáš mi svou vždycky, Liduško?

LIDUNKA. Vždycky — navždycky, můj Jeníku!
JENÍK. Ó, moje nebe na zemi! (*Obejmutí.*)

VÝJEV ČTVRTÝ.

ONDŘEJ *vyprovází KOZELKU z krámu.*
PŘEDEŠLÍ.

ONDŘEJ (*zahlídna Lidunku v náruči Jeníkově, bolestně vzkřikne*). Ha! — Ó, prachmilionské dílo!

KOZELKA. Ha —? Co se stalo?

ONDŘEJ. Schauen sie, kouknou, pane Kozelka — tamtočky!

KOZELKA. Tamtočky? — potočky — aj, Bůh se rač na vás dobrým jitem usmáti, slečinko Lidinko, spanilá hubinko — a z oka vašeho rač na mne blesk milosti padnouti. Je-li to řeč, co?

LIDUNKA. Jako byste komedie psával. Dobré jitro, pane Kozelko! Uvítejte pak také starého známého!

KOZELKA. Je-li možná —? Vítejte nám do Prahy, pane Kroutile! Zkroutil jste si cestu? Jde voda zpáteční?

LIDUNKA (*se zatím přiblížila k Ondřejovi*). Ne-prozraďte mne, Ondříšku!

ONDŘEJ (*stojí až dosavad na jednom místě*). Já? Oh, milostslečinko zlatá, to Ondřeje špatně znáte. Já a prozradit? Hrady možná stavět na mé věrnosti!

LIDUNKA. O jestli jste tedy miloval —

ONDŘEJ. Esli —?! Oh, kdybych já začal o milování povídat, to by byly povídačky. Láska, milostslečinko, to je kvítí, které i na ouhuru roste. A jen od veliké lásky zhublo moje tělo!

JENÍK (ke Kozelkovi, s nímž mluvil před tím potichu). Uhodl jste; srdce mě sem táhlo.

KOZELKA. Celé práhlo! — ale jaký div, že ne? Po ní se to všecko žene! Ale jak, máte naději? Anebo chcete zase mlít na prázdno?

JENÍK. Poradte mi, Kozelko!

LIDUNKA (k Ondřejovi). Promluvte s paní tetou — ona vás ráda poslouchá.

ONDŘEJ. Ano!

LIDUNKA. Smím se na vás spolehnout?

ONDŘEJ. Ano!

LIDUNKA. Zůstanu vaší dlužnicí.

ONDŘEJ. Ano!

LIDUNKA. A budu-li vám moci posloužit u panny Markytky —

ONDŘEJ. Ano, ano! U panny Markytky! To je rána do srdce! Ah, před očima se mi dělají mžitky — mir wird übel —! Prachmilionské dílo!

KOZELKA (k Jeníkovi). Nevídáno — u Mastílkové jsem pečený vařený.

JENÍK. Ach, to vím.

KOZELKA. A s vaším tatíkem —? Toho taky seknu jazykem.

JENÍK. I to vím.

ONDŘEJ (když se Lidunka otočila po Jeníkovi). Aber du sollst meine Fürsprache haben, chci se za tebe přimluvit, liebes Mäderl, abys nakonec se nescvrkla jako švestka, wie eine Zwetschke! Předstoupím před tu tyranskou tantynku, ukážu na sebe a řeknu: Chtějí mít

z frajlinky taky takovej škelet jako jsem já? (Běží k Jeníkovi, v tom se však Kozelka obrátí po Lidunce, takže oba silně do sebe vrazí a vzkřiknou.)

ONDŘEJ. I prachmilionské dílo! (Stále si v bolesti tvář ohmatává.) Himmeldonnerwetter! Verfluchtes Zeug! — — dostanete ji, dostanete! (Odbíhaje, zase takořka do Kozelky vrazí.) Pryč —! Auf die Seiten —! (Velkým krokem do domu.)

KOZELKA. Aj, ty suchopárný milouši — ty! — div že mi nerozpáral žaludek — co? A jak že to cinkalo? Že vás ubožátka chce ten luňák vzít pod křídla? — Nu, to budou pěkná bydla!

LIDUNKA. Ach, milý pane Kozelko! Láska musí vyhledávati všelijaké pomoci.

KOZELKA. Až si pomůže k nemoci! Inu, pro mne, co? Vyvolte si pana Ondřeje za ochránce — on bude vzdychat, míchat — to já neumím! On je moudrý, pan Ondřej, já sprostý Kozelka, že ne?

LIDUNKA. Aj, mně se zdá, že horlíte, pane Kozelko, že jsme pouze vás nepožádali o pomoc.

KOZELKA. Byli byste se třeba lekli — což já mohu, špatná osoba!

JENÍK. Nebuďte bláhový!

KOZELKA. Ne.

JENÍK. Slíbil jste mi, že namluvíte otci —

KOZELKA. Co bude v mé moci!

LIDUNKA. Představte paní tetě moje neštěstí, kdybych si jiného vzítí měla.

KOZELKA. Lítostí byste zrezavěla. — Představím a promluvím, (u předu pro sebe) že na to pamatovat budete! Inu takový kostlivec je při nich — já proti nim; — šašky, frašky — trochu smíchu není hříchu — co? (Opět k obě-

ma.) To je levice, že ne? A to je pravice. Ať dostanu tipec, jako starý kapoun, nesedí-li tuhle upřímnost a tady poctivost. Ty dvě osobičky se vás ujmou — otce, tetu zajmou — a nepřestanou, až budete svoji, že vás žádný nerozdvojí. (Zpívaje: „Na Bílé Hoře sedláček oře“, běží ke Kroutilovi do krámu.)

(Lidunka a Jeník si podávají ruce na rozchodnou.)

VÝJEV PÁTÝ.

SBOR MLYNÁŘSKÝCH s oškrtý a sekerami po levé — a sbor švadlenek se škatulemi po pravé straně. — LIDUNKA. JENÍK.

Číslo 4.

SBOR MLYNÁŘSKÝCH A ŠVADLENEK.

SBOR MLYNÁŘSKÝCH (k Jeníkovi).
Aj, hochu, hochu, vítej nám!

SBOR ŠVADLENEK (k Lidunce).
Aj, panno, panno, pojdte k nám!

SBOR MLYNÁŘSKÝCH.
Pod lub zahod' péče;
dokud voda teče —
Meli, meli, mel!

SBOR ŠVADLENEK.
Čepee, nové krajky,
záhy budou vdavky —
kup si, kup si, kup!

(Mlynářští zůstanou v pozadí, švadlenky stranou v tichém hovoru.)

VÝJEV ŠESTÝ.

MASTÍLKOVÁ v ranním domácím, ozdobou až poněkud směšném oděvu rychle z domu s ONDŘEJEM. — KROUTIL, jak u díla sedá, z krámu vyletí; za ním KOZELKA. — PŘEDEŠLÍ.

MASTÍLKOVÁ. Je-li možná —
KROUTIL. Aby do něho tisíc šidel! (Potkají se uprostřed jeviště — zarazí — a za hodnou chvíli na sebe hledí.)

KROUTIL (spustiv konečně). Dobré jitro, Františku!
MASTÍLKOVÁ. Tienerin, Herr Schustermáster!
Co se líbí?

KROUTIL. Aby tě — (odvrátiv se zahlídne syna).
Ký ďábel tebe tady vytrousil? Je to na moje psaní odpověď?

KOZELKA (stranou jemu do ucha). Jen mu svět!
MASTÍLKOVÁ. Nestydíš se, mluvit na efontních ulici s člověkem, který nestojí ani na první štafli bildunku?

ONDŘEJ (podle ní prosebně). Ne tak zhurta!
KROUTIL (uši si zandavaje). Čechové —! zasmolte jí hrdlo! Skály se pukají — to je čeština!
LIDUNKA. Drahá paní teto; hněv by vám uškodil. Náhoda mne svedla s hochem, jemužto jsem zadala srdce.

JENÍK. Nekažte si, otče, snídání — daremnou žlučí. Vaše psaní mne sem přitáhlo; musil jsem se dovědět pravdy.

LIDUNKA. Staráte prý se o mé štěstí —

JENÍK. Nechcete jistě, abych se utrápil?

LIDUNKA. Nerozcházejte se ve hněvu s panem sousedem — popřejte mi hochu!

JENÍK. Podejte ruku paní susedce — dejte mi Lidunku!

MASTÍLKOVÁ. Ani slova —

KROUTIL. — anebotě za jazyk na verpánek přibiju!

MASTÍLKOVÁ. Pan Schustermáster ví dobře, jak daleko by se krev jeho opovážila.

KROUTIL. To ne, to ne! Nerad bych ale, aby se kluk můj dostal na nečeské okrajky.

MASTÍLKOVÁ. Okrajky? I on infám člověče! Ještě jednu takovou impertilenc — a budem spolu do jiného tónu rozprávět.

KROUTIL. Bruč jak chceš, děravá basetle!

MASTÍLKOVÁ. Kdo je basetle? — Vy jste to slyšeli, že basetle? — Ó počkej, já ti zahraju! (Šype se naň.)

KROUTIL. Tu jsou dvě pěsti, u všech všudy!

LIDUNKA. Paní teto! Na ulici! —

MASTÍLKOVÁ. Tak tě —! (Opět na Kroutila.)

On smolivare, škopíčkáři —

KROUTIL. Ha, ha, ha!

ONDŘEJ (snaží se ji uchlácholit).

MASTÍLKOVÁ (se naň utrhne). Holts mau! (Zas na Kroutila.) Šídlovrtte, kopytáři —

KROUTIL. Homolkárko, ha, ha, ha!

MASTÍLKOVÁ. Mizero, Čecháčku!

KROUTIL (dívoce sebou trhne). Millione —! Jakže? Já tě zadávím — ty z cizích flíčků sešívána příkrývko! O kopytech mluv si, co chceš, ale — Čecháčku! — Já bych se smrštil jako bota za pecí! Co pak ty jsi — ty chmoure v očích poctivého Pražana? — Ani voda, ani oheň — jsem-li Čecháček, je to můj peníz, moje důstojenství! — Já ti dám Čecháčka!

KOZELKA (mezi tím ho pořád poštuchoval). Kš, kš!

MASTÍLKOVÁ (chopí Lidunku za ruku). Pryč, pryč! Ať mi na kluka více nevzpomeněš! Budu se ti dívat na myšlenky, a poletí-li za ním některá, poletíš ty za ní z domu.

LIDUNKA. O milá paní teto!

KROUTIL (synovi). Sem pojď! A jestli se mi o té holce jen zmíníš —

JENÍK. Milý otče —

KROUTIL. Ani cek! — I hrome, kluku! Já Čecháček! (Semotam přebíhá.)

MASTÍLKOVÁ. Tomu tě nedám, a kdybych měla na stará kolena jíst šlupky z bramborů — tomu ne — pryč! (Odchází.)

KROUTIL (za ní skočí a chopí ji za ruku).

KOZELKA (Kroutila po zadu chytí, a Mastílkovou drží z druhé strany Ondřej. Tak sebou několikrát ve předu po jevišti cloumají).

KROUTIL. A slyšela ona mne! Dřív musí na mne Bůh takovou mizerii poslat, že mi v celém domě nádoby nezbude, nežli škopíček, a z toho teprve si přihnu o svatbě mého kluka s její holčicí. Rozuměla?

(Hned na počátku této řeči začal piano)

Číslo 4a.

SBOR MLYNÁŘSKÝCH.

SBOR.

Pod lub zahod' péče —
dokud voda teče —
Meli, meli, mel!

KROUTIL (zároveň se sborem dokončiv svou řeč, nyní se na mlynářské utrhne). Držte hubu!

SBOR MLYNÁŘSKÝCH (opakuje).

Meli, meli, mel!

(Dají se do hlasitého smíchu.)

HLAS (v dálce v levo). Písek, písek, písek!

MASTÍLKOVÁ (*zatím se mu vymkla*). Ó, jeho mi-
zerie se mi dá Bůh dočkat — o to není starosti
— on mizerábl, undelikát člověče! Ale svatby
bude mít syn jeho někde na hnojišti —
(*Na začátku této řeči začal opět piano*)

Číslo 4b.

SBOR ŠVADLENEK.

SBOR.

Čepce, nové krajky —
záhy budou vdavky —
kup si, kup si, kup!

MASTÍLKOVÁ (*taktéž zároveň se sborem řeč svou
dokončila, nyní se zlostí kypíc na švadleny
osopí*). To si vyprosím!

SBOR ŠVADLENEK (*opakuje*).
Kup si, kup si, kup!
(*Počnou se chechtati.*)

HLAS (*v dálce v pravo*). Panímaminky, mají-li ně-
jaký popel!!

Číslo 5.

FINALE.

OBA SBORY.

Mně se, mně se, mně se — mně se všecko zdá,

ŠVADLENKY.

— paní tetinka namaštěno má —

OBA SBORY.

Mně se, mně se, mně se — mně se všecko zdá,

MLYNÁŘI.

že pantatínek překrouceno má —

MASTÍLKOVÁ, KROUTIL.

Mně se, mně se atd.

MASTÍLKOVÁ.

že se panenka vůli její vzdá —

KROUTIL.

že se synáček vůli její vzdá —

ONDŘEJ A KOZELKA.

Mně se, mně se atd.

ONDŘEJ.

že se Lidunka tetě nepoddá —

KOZELKA.

že se krajánek otci nepoddá —

VŠICHNI.

Mně se, mně se atd.,
že každý svou vůli má.

MASTÍLKOVÁ.

Já mu ji nedám.

KROUTIL.

Vaz mu přelomím!

MASTÍLKOVÁ.

Zlomil si ho sám.

KROUTIL.

Já ho nalomím.

VŠICHNI.

Mně se, mně se atd., že se žádný nepoddá!

LIDUNKA.

Jenom vy to sobě rodičové moji teď nemyslete,
Abych já si vzala, co se mi nelíbí, to, co vy
chcete —

MASTÍLKOVÁ.

Táhni mi domů —
rychle do domu,
sic tě poženu.

KROUTIL.

Hajdy mi domů atd.

MASTÍLKOVÁ.

Nechci, nepros, neříkej!

KROUTIL.

Hni se, ztrať se, utíkej —

KOZELKA (*stranou*).Ať si prosí, nařiká,
však se ztratí, utíká —ONDŘEJ (*se rozkřikne*).Utíkej, Káčo, utíkej,
honí tě kocour — —MASTÍLKOVÁ (*se rychle naň osopí — takže rázem
zpěv umlkne*).

VŠICKNI.

Mně se, mně se atd., že se žádný nepoddá.

LIDUNKA.

Není na světě
tolik těžkosti,
byste zbavili
děvče milosti;
není a nebude,
co svět světem bude,
tolik těžkostí!

SBOR ŠVADLENEK.

Není a nebude atd.

MASTÍLKOVÁ.

Táhni mi domů,
rychle do domu,
sic tě poženu!

KROUTIL.

Hajdy mi domů atd.

MASTÍLKOVÁ.

Nechci, nepros, neříkej!

KROUTIL.

Hni se, ztrať se, utíkej —

KOZELKA (*stranou*).Ať si prosí, nařiká —
však se ztratí, utíká —ONDŘEJ (*se opět rozkřikne*).O du lieber Augustin,
d' Lieb soll weg —MASTÍLKOVÁ (*obořením se rázem ho zarazí*).

MASTÍLKOVÁ.

Já se, já se, já se, já se nepoddám,
nóbl ženicha holce vyhledám —

KROUTIL.

Já se, já se, já se atd.
Češku nevěstu hochu vyhledám —

LIDUNKA.

Já se, já se, já se atd.
hochu jiného vnutit si nedám —

KOZELKA.

On se, on se, on se, on se nepoddá.

SBOR MLYNÁŘSKÝCH.

Češku nevěstu hochu vyhledá —

ONDŘEJ.

Ona, ona, ona — ona se nedá —

SBOR ŠVADLENEK.

Nóbl ženicha holce vyhledá —

VŠICKNI.

Já se — on se — ona atd.

MASTÍLKOVÁ.

Děvče sprostému nedám.

KROUTIL.

Radš' ho kluka rozsekám.

LIDUNKA.

Jednoho jen ráda mám.

KOZELKA A SBOR MLYNÁŘSKÝCH.

Radš' ho kluka rozseká.

ONDŘEJ A SBOR ŠVADLENEK.

Děvče sprostému nedá.

MASTÍLKOVÁ.

Darmo se čeká —

KROUTIL.

Jen se opovaž!

MASTÍLKOVÁ.

— touží a heká!

KROUTIL.

— za jinou se plaš!

VŠICKNI.

Já se — on se — ona atd.

MASTÍLKOVÁ (*se svými pospíchá domů*).

KROUTIL (*se svými hrne se do krámu*).

SBORY (*rozcházejí se nazad po obou stranách*).

(*Opona rychle spadne.*)

OBRAZ DRUHÝ

Číslo 6.

INTRODUKCE.

*Skvostný pokoj u Mastílkové. V předu velké zrcadlo.
Kolem pěkné sesle. Po levé a pravé postranní pokoje.*

VÝJEV PRVNÍ.

ONDŘEJ.

ONDŘEJ (*stojí u předu, na obou rukou nesa košíky s knihami a muzikaliemi*). Tu jsem! A teď nevím, přišel jsem já s těmi knihami, nebo ty knihy se mnou! Vidím-li párek nešťastně zamilovaných lidiček, kór nic do mne není. Vždyť já mám přece také srdce na pravém fleku. Ach, být já knihou, nebýt tím chudákem Andresem, byla by to náramně rührend povídka pro čtenáře! Být já knihou, hodně zamilovanou knihou — to by bylo něco! Ale ne — já se nedostal ani přes tu mizernou ábecedu! O tu jsem si už rozbil nos — Ale když si jen a—e—i—o—u opakuju, jako bych celý život před sebou viděl! Ach, co já vytrpěl, než jsem zmoudřel — o tom by písnička byla. Ba, tak je to, Andrásku!

37

Číslo 7.

PÍSEŇ ONDŘEJOVA.

ONDŘEJ.

Slyšte, hoši,
Po holkách jen nehleďte!
Jsou to mamy,
zrady, klamy —
Hlavy si tím nepleťte!
Až tu pravou uhlídáte,
oči, ústa zotvíráte —
A — a — a! — a, a, a, a, a!

Znáte lásku?
Ta vás lapne do sítí,
nebo žene
poblázněné,
v srdci když vám rozsvítí.
Až k ní ale dospěcháte,
leknutím se zakoktáte:
E — e — e! — e, e, e, e, e!

Holka šelma,
samý oheň, jako drak;
uškubuje,
ucufuje —
jindy zase klopi zrak:
„Nevím, pane, co to máte —
snad mi přece pokoj dáte?“
I — i — i! — i, i, i, i, i!

Bodejž do ní!
Hochu srdce usedá,
holka ale
v jeho žale

úšklebně naň pohlédá;
vysmívá se; tu to máte,
darmo se jí navzdycháte:
O — o — o! — o, o, o, o, o!

Vale lásko!
Ty's mi zmátla mladý věk;
pro tě toužím,
ducha soužím —
ty's mi dala vejlupek!
Kde jste, kdo jen slzy znáte,
Žalně se mnou zavoláte:
U — u — u! — u, u, u, u, u!

VÝJEV DRUHÝ.

MARKYTKA a ONDŘEJ.

MARKYTKA (*již pozdálí ji slyšet*). Pryč — pryč!
Nebo se zkoupejte tak, že na vás nezůstane
nitky suché!

ONDŘEJ. Ó, mordiansky — Mračna se stahují!
Teď jen jak zasáhnout její srdce! (*Svěsí hlavu
a stojí celý skormoucený.*)

MARKYTKA (*přišla zatím a zahlídnuvši On-
dřeje, díví se*). Nu, co pak to znamená, pane
Andres?

ONDŘEJ. Jen ne tak s vysoka, bytosti milostná!

MARKYTKA. Kdybyste přestal s těmihle hlou-
postmi.

ONDŘEJ. Hloupostmi? Což mé koření a dvoření
jen hloupostí nazýváte? Ach Markétko nej-
milejší. Kde jsou ty časy, kdy jsme spolu
chodívali, kvítí trhali?

MARKYTKA. Ty už uplynuly!

ONDŘEJ. Uplynuly! Časy uplynuly, radosti uply-
nuly, jen moje láska zůstala!

MARKYTKA. Pro moje trápení!

ONDŘEJ. Oh barbarství! Zdali pak jsem si toho
od tebe —

MARKYTKA. Pane Andres!

ONDŘEJ. — Od vás zasloužil. Pětadvacet let za
vámi chodím s místa na místo — jako váš
stín. Pět—a—dva—cet let! Fünfundzwanzig
Jahre! To přece není žádná maličkost!

MARKYTKA. Chcete snad reptati proti řízení
božímu?

ONDŘEJ. Ne! Jen buďte ke mně trochu přívěti-
vější, panno Markytko!

MARKYTKA. Hleďme, přívětivější —! Mám si
snad dokonce s vámi hrát? Takhle na slepou
bábu nebo na schovávanou?

ONDŘEJ. Ach ano, na schovávanou! Ó Markytko!

MARKYTKA. Pan Andryšek je taky jeden z těch,
kteří, když se jim prst ukáže —

ONDŘEJ. Prst? Panno Markytko! Ruku na srdce
— ukázala jste mi za těch pětadvacet let je-
diný prst? Ach srdce, srdce ukrutné — roz-
pomeň se na časy minulé — přijmi mne ko-
nečně už na milost — (*klekne, sahaje po její
ruce*).

MARKYTKA (*zdráhá se — jako stará panna*). Co
jen stále chcete?

ONDŘEJ. Tvoji ručinku, Markétko — ve svou
ji vzíti a šťasten býti (*libá jí ruku*). Ó rozkoš,
ó blaho, ó dobroto!

VÝJEV TŘETÍ.

DUDEK (*starší človíček, ale fintidlo podle nové mody*). PŘEDEŠLÍ.

DUDEK (*pitvorně zatrhuje*). Ah bon jour — ma donna! Co dělá má jemnostpaní? Co jeho krásný sera? Comment se máte, moje krásnej Margaritta?

ONDŘEJ (*stranou*). O jemináčku!

MARKYTKA. Jaká radost a čest, že se milostivý pan baron dotazuje po mém zdraví. Pane Andres, ohlašte, že přišel pan baron Düdek —

DUDEK (*obrátil se*). Ah, můj zlatý pan Andrea! — Hrom vám sedí na čele —

ONDŘEJ. Ať neuhodí, musie!

DUDEK. Ha, ha — pan André je vtipná hlavička! Aber wie ist auch anders die — Möglichkeit? donna Margaritta okolo — ah, on šťastnej, vás mít — svou ami — svou přítelinku! Kdybych já měl na vůli — parole d'honneur — vás jenom mezi mnoho — comment tomu říkat? — mezi mnoho tisíc tisíců?

MARKYTKA. O, o — co pak vás napadá, jemnostpane?

ONDŘEJ (*stranou*). Co že fouká ten větrník?

DUDEK. Ale arci — vaše ser — ce — ten je už to tam! Sie nix mehr haben zu wählen! (*Hodí sebou na sesli, zpívá.*) Es wehen frische Morgenlüfte —

MARKYTKA (*u podivném zmatku*). Ó, mne dosud nic nepoutá — mein Herz ist frei — mé srdce je volné a ruku svou mohu zadati kdykoli komukoli — (*mezitím se obrátivši, krokem zpátečním, neustále se uklánějíc, až k Ondřejovi se dostala*).

ONDŘEJ (*hlasitě, jako by chtěl něco Dudkovi prozradit*). Ale já povídám, že — —

MARKYTKA (*ústa mu zacpává*). Bude-li pak hned zticha — sluší-li se to? Já si také zahospodařila slušný kapitálek — (*potajmo Ondřejovi*) — a jeho nechám hlady umřít, nebude-li mlčet! — (*K Dudkovi:*) Moje srdce dovedlo by šlechtného muže —

ONDŘEJ. Přivést do blázince!

MARKYTKA (*dá mu štílec*). Jak myslí pan Andres?

ONDŘEJ. Nu — já myslel — vy jste tak podrážděná — (*Tře si ramě.*)

MARKYTKA. Milostpán at neposlouchá jeho žvastání —

DUDEK. O — ma doña! — jen se vyvadte! — Jak jsem vás viděl — ve — ve — comment tomu říkáš? — (*ukazuje, že spal*) — ach — ve snách — in die Traum! Ach, sny bejt pěkněj věc!

MARKYTKA. Milostpánovi se o mně zdálo?

ONDŘEJ. O mordi —

MARKYTKA. Zticha!

DUDEK. Podejte mi ruku! (*Rychle k ní přiskočí.*)

MARKYTKA (*sebou trhne*). Jakže — jakže?

ONDŘEJ (*dopálený*). Pane, stane se neštěstí —!

DUDEK. Ha, ha! pan André je — k pomilování — hubičku! Nebezpečnej je to arci, dávat ruku — von donna Margaritta — ale jen sem s ní! (*Vezme ji za ruku, ona se náramně upejpá. — Ondřej ve smrtelných úzkostech.*) Tak jsem vás — in die Traum — držel za ruku. Parrolle d'honneur! Tisíc tisíců holek stojíš vedle nás — zlaté vlasy, nebe oči — já nic nekoukat než vás. — Nic než vás — i vás! (*Bere ji za bradu.*)

ONDŘEJ. Milostpaní volá, panno Markytko!

DUDEK. Volá? Oh, sladkej volány! Ja bych tela taky stále volat: panno Markytko, panno Markytko! Pojdem s váma. Pojďte, donna Margaritta —

MARKYTKA. O — o —

DUDEK. Pojď, můj andželo!

MARKYTKA. O — o —

DUDEK. Můj — má — (*zpívaje*). Komm, holde Söne — komm, o komm! (*Zajdou do postranního pokoje.*)

ONDŘEJ (*po chvíli z hloupého omámení se protáhne*). Mordi — co to? Ondřeji Jammerweile, nasad ostré brejle! Starý praktiku! To znamenalo: „Adié, muži mého srdce!“ — jak je v té písničce o ženské věrnosti. Prachmillionské dílo! Ze mne se stane provaz, sám se na uzel zahrnu a pověším! Pětadvacet let — Fünfundzwanzig Jahre, a teď se stavení mé lásky zvrtně jako domek z karet? Ale počkat — já si dám pozor! Já vám u paní máselnice posvítím —

VÝJEV ČTVRTÝ.

JIRKA. HONZA. ONDŘEJ.

JIRKA. } Pane Ondřeji!
HONZA. }

ONDŘEJ. Was gibts? Co chcete?

JIRKA (*věčný smíšek*). Paní maminka —

HONZA (*ho štouchně*).

JIRKA. Já řku — paní máselnice —

ONDŘEJ (*po nich*). Pany maminka — máselnice — die gnädige Frau, — Esel!

(*K sobě*.) O armer Andreas! — Co chcete?

JIRKA. He, he! Paní máselnice —

ONDŘEJ. Jemnostpaní — říkáš —

JIRKA. Jemnostpaní paní máselnice povídala, abyste nám okázal, jak se tu máme otáčet.

ONDŘEJ. Geduld, dein Name ist Jammerweil!

HONZÍK (*naň vyvalí oči — pak hlavou zakrouťi*).

ONDŘEJ (*po něm taktéž*).

JIRKA. Ha, ha, ha! To je komedie! — Potom povídala jemnostpaní paní máselnice, abyste nám trochu té němčiny do hlavy nalil; ha, ha, ha! Když prej přijdou páni, musíme — —

ONDŘEJ. Špalek sukovatá! — S takovou ranou v srdci — a učít tyhle klacky německy. Pojďte sem — da stellt euch her — tu se štelovat! — Pozor! Když se ráno — ráno — už dost (*dělá, jako by chrápal ve spaní*) vyšláfovat — rozumíš?

JIRKA. I rozumím, ha, ha! Když prý se ráno vyspím — chcete říci.

ONDŘEJ. Ano — vyspím; tak vinšovat jemnostpaní — pozor! — Ich habe die Ehre einen guten Morgen zu wünschen.

JIRKA (*vyšklebiv zuby*). Trrrrčínčiginčín! Co je to?

HONZA. Jako by trakařem po nové silnici rachotil.

ONDŘEJ. O Sprache — Nation! — Ich habe — pozor — říkat voba! — Ich habe —

OBA. Ich hobe —

ONDŘEJ. — die Ehre —

OBA. — diére —

ONDŘEJ. — einen guten Morgen —

(*Oba mlčí. — Jirka se šklebí a Honza zevluje.*)

ONDŘEJ. — einen — guten — Morgen —

JIRKA. — aigen — morten — gugen —

ONDŘEJ. — zu wünschen.

OBA. — zuvinči!

JIRKA. Ha, ha, ha! cuvinči! Aigen — ere —
gurden — já už umím německy!

HONZA. I toť bych raději oblásky louskal, nežli
tu němčinu.

ONDŘEJ. Pozor! — Když něco dostanete — ty
und ty — tak dělat ruku — küssovat (*libá
si ruce*) — rozumíš?

JIRKA (*libá si ruku též*). I arci, ha, ha! —

ONDŘEJ. A říkat: Küss die Hand. — Küss die
Hand.

JIRKA. Kistyhont — ha, ha, ha!

HONZA. Co je to?

ONDŘEJ. Hand je ruka — küss die — je —
(*ukazuje hubičkování*).

JIRKA. He, he! To je, jak se u nás říká: Poníženě
ručičku líbám —

HONZA. — vzácný pane. Dejž to Pánbůh!

JIRKA (*proti Honzovi ruku si libaje*). Kistyhнат.

HONZA (*taktěž*). Kistyhнат!

JIRKA. He, he! Kistyhнат!

ONDŘEJ. To je přece k zbláznění! Kdo má tohle
vydržet? Pryč, pryč! (*Utíká.*)

(*Oba za ním a za šosy ho chytají.*)

JIRKA. A ještě něco, pane Ondřeji! Mně se —
he, he! — zalíbila ta panna — tu v kuchyni.
Já bych jí rád něco pošeptal.

ONDŘEJ. Pošeptal? Tebe už taky láska popadla
za límec? Kéž by ses byl raděj nenarodil. —
Pojďte, pojdte! (*S Jirkou pod paži odchází.*)

JIRKA (*odcházeje*). He, he — činči ginči! (*K Hon-
zovi.*) Kistyhнат!

HONZA. Kistyhнат! — činči ginči! (*Jde za nimi
s košíky na rukou — knih několik nechav na
stole — do postranního pokoje vlevo.*)

VÝJEV PÁTÝ.

KOZELKA (*v oděvu svátečním*).

KOZELKA. Nikdo tady? — Divné rady! — Já se
na to těším, jako holka na pomlásku — a netěším-
li se, ať se rozsypu jako přeschlý marcipán. —
Což to škodí, že se jiný trochu zlobí? Jen se
vyfíkněte, pane Jeníku, a přijďte k námluvám,
já to u paní Mastílkové zatím obstarám —
a že pan Jeník přiklopýtá — o výdělek celého
týdnu bych se založil. Láska to je páska, jako
železo! (*Z okna.*) Na mou milou duši — to
jsou uši! Tamto už stojí — a jak se mu šosy
houpají! He, he, he! Mnoho chuti, mladý pane!
Dříve se trochu poškádlíte — nežli zvíte —
co se s vaší „Amalií, krásou světa“ stane.

VÝJEV ŠESTÝ.

MASTÍLKOVÁ. LIDUNKA. DUDEK.
KOZELKA.

KOZELKA. Nejponíženější — u vašich nohou
moje poklona — na mně očí vašich záclona.
Slečinko — pane barone —

DUDEK. Je suis votre serviteur.

KOZELKA (*se klaní*). Hm, hm — levitér!

MASTÍLKOVÁ. Dejte si pokoj s tím zu moc
šmajchlováním. To je stará melodaj —

LIDUNKA. Starý dvougroš — nic víc neplatí.

KOZELKA. To mne utratí. Ty má milá hubo!
Jáť jsem se dnešního odpůldne sotva dočkal.

VÝJEV SEDMÝ.

CIBULČINI. Pak HVĚZDOLESKÝ — nato vdova KLINKÁČKOVÁ a HUBÍNEK. ONDŘEJ s JIRKOU a HONZOU.

CIBULČINI (*černý flíček na tváři — psika na ruce — klani se již u dveří*). Paničky a pánové — drahocenná paní sousedko, vy jste dovolily — MASTÍLKOVÁ (*taktéž naproti ní s poklonami*). O, mamzel Cibulkova — nedělejte velky umštonty —

CIBULČINI (*se klani*). O — já jsem celá bez sebe —

MASTÍLKOVÁ (*taktéž*). Ich bitt inne — jako doma, jako doma —

CIBULČINI. Dovolte, drahá paní — já jsem si také mého Amorka přinesla.

KOZELKA. Roztomilá familie.

HVĚZDOLESKÝ (*nahrbatělý — přiskáče*). Hvězdy a sluncata — klaním se vám vespolek. (*Dámám libá ruce — Mastílkové*). Jsem vám životem zavázán —

MASTÍLKOVÁ. Bitt inne — jako doma.

HVĚZDOLESKÝ (*k Lidunce*). Topím se v rozkoších.

LIDUNKA. Jen se neutopte! Co by řekly pražské čtenářky?

HVĚZDOLESKÝ (*Klinkáčkové*). Jsem celý pryč! — (*pozadu Kozelkovi na nohu šlápne*). Prosím o dovolení —

KOZELKA (*sebou cukne*). Rádo se stalo — i bez potěšení.

KLINKÁČKOVÁ (*vchází, ráda se utrhuje*). I pozdrav tě Bůh! — respekt cu melden!

MASTÍLKOVÁ (*běží jí naproti*). I kris ti Gott! No,

to ses s dobrou potázala, že jsi paty z domu vytáhla.

KLINKÁČKOVÁ. Také jsem ti ještě někoho přivedla — milá Tóny!

HUBÍNEK (*lenivý břicháč, stojí na prahu*). Jsme už na místě? — Bodejž do kýty! Nechce mi to nijak ubývat. — Pozdrav Bůh!

KOZELKA. Dejž to Pánbůh!

(*Ondřej s Jirkou a Honza se vracejí.*)

MASTÍLKOVÁ. Ich bitt inne — ist mir olemol cu fraidikait — ale jako doma — jako doma! (*Točí se mezi ostatními.*) Moje Lídy je jim už bekont —

VŠICKNI (*se kloní*). Ó — ó!

MASTÍLKOVÁ. To je pan Důdek — nastávající pán mojí slečny tetinky —

VŠICKNI (*se kloní*). Á — á!

LIDUNKA. Paní teta je veselého rozmaru, o pánovi ani já — a zajisté ani jemnostpán neví.

DUDEK. O Selmerei!

MASTÍLKOVÁ. — tuto panna z Cibulky —

CIBULČINI. — Cibulčini, první zpěvačka u zdejšího divadla.

KOZELKA (*stranou*). Před dvaceti lety.

MASTÍLKOVÁ. A tady pan z Hvězdolesku —

HVĚZDOLESKÝ. — literátor, spisovatel, divadelní recensent, humorista —

KOZELKA. A tak dále, a tak dále!

HUBÍNEK. Ale snad abychom si sedli, selátka!

VŠICKNI. Ano, ano — sedněme si.

KOZELKA (*Jiřkovi a Honzovi*). Sesle, sesle! Nemyslete, že to jsou jesle, a vy u nich zvířátka! (*Ondřej ukazuje Jirkovi a Honzovi, jak židle postavit — do půl kola totiž.*)

MASTÍLKOVÁ. Bitt inne — nedělaj' žádné kumplementy — jako doma — pane z Hvězdolesku —!

(*Všickni se zatím po mnohých poklonách usadí.*)

KOZELKA. Tak — moji nejlaskavější — a nyní, když se takto v bázni boží sedí a do očí hledí — dovolte se zeptat, co je nového?

CIBULČINI. Dnes máme novou operu.

KLINKÁČKOVÁ. Ječmenu přiráží.

LIDUNKA. Dnes prý je veliký sněm v blázinci.

KOZELKA. Ale ne?

HVĚZDOLESKÝ. A já bych o tom nevěděl?

HUBÍNEK. Vepřovině přiskočilo.

KLINKÁČKOVÁ. Ale což pak, Tóny, ani pánům nepovíš, kdo já jsem — Respekt zu melden?

MASTÍLKOVÁ. Ist wor! — To je paní z Klinkáčků, moje nejupřímnější přítelkyně — bohatá nákladnice —

KOZELKA. Respekt zu melden.

KLINKÁČKOVÁ (*se mu ukloní*). Pěkně děkuju.

HUBÍNEK. A což já nic?

KLINKÁČKOVÁ (*vstane*). Můj ženich — pan z Hubínků — nejprvnější pražský uzenář. — Respekt zu melden.

HUBÍNEK. To je pravda.

HVĚZDOLESKÝ. Viděl jste již naši novou tanečnici, pane barone?

DUDEK. Oui, oui — a už taky telat (*ukazuje, že rukama tleskal*) — bravissima!

LIDUNKA. Má hezké oči — pěkné zoubky; není-li pravda?

MASTÍLKOVÁ. Ha, ha, pozorujte ji, pane barone! To je pure Eifersucht.

DUDEK. Vous-êtes très bien — cher mama!

KOZELKA. Prosím — o čem to je řeč? O té nové tanečnici? — o té zámečnici? — Což pak je to tanec? Ať mi hnáty ztuhnou jako zmrzlá košile, nemete-li nohama jako postřelený zajíc. — Je to skok? (*Vstane a pitvoří se po tanečnici.*)

HVĚZDOLESKÝ. Bravo, pane Kozelko! Vy jste silný kritikus.

KOZELKA. Nerad se pletu do řemesla.

MASTÍLKOVÁ. A, was is wor — is wor! Diverťyrovat umí pan Kozelka.

KOZELKA. Oh!

HUBÍNEK. Ale nemáte tu nic k propláchnutí?

KLINKÁČKOVÁ. Aby se nedočkali — voda!

MASTÍLKOVÁ. Bitt inne — hned budu aufwortovat. (*Dá znamení Ondřeiovi, který s hochy odchází.*)

HUBÍNEK. Ha!! Ha, ha, ha!

VŠICKNI (*se leknou*). Co je? co se stalo?

HUBÍNEK. Domáci paní bude prý aufwortovat!

KLINKÁČKOVÁ (*štouchne ho*). I daj' si jazyk na petlici.

CIBULČINI. Pan z Hubínků to zle nemyslel — he, he!

LIDUNKA. Snad abyste nám něco přečetl, pane Hvězdoleský?

VŠICKNI. Ano, ano! Něco veselého!

KLINKÁČKOVÁ. O mordýřích!

KOZELKA (*běží ke stolku*). Kněh tu máme dost.

VŠICKNI. Bravo, bravo!

HUBÍNEK. Bude to dlouho trvat?

VÝJEV OSMÝ.

MARKYTA s JIRKOU, ONDŘEJ s HONZOU (*se vracejí. Oba hoši přinášeji na velkých tácích jídla a pití, kteréž ihned — jeden po pravé, druhý po levé — roznášeti začínají.*)

MASTÍLKOVÁ. Ich bitt inne — dříve abychom tedy snad něco zažili?

VŠICKNI (*se vzchopi*). Ó — ó!

MASTÍLKOVÁ. Ale, jako doma — jako doma.
(*Všickni se posadí.*)

KOZELKA (*vezme šálek kávy*). Já vám nedám košem.

MARKYTA. Ist gefällig, meine Herrschaften?

MASTÍLKOVÁ. Jako doma.

ONDŘEJ. Machen's keine Flausen!

KOZELKA (*byl se zatím k oknu podíval*). Jestli dovolíte, drahá jemnostpaní — (*popíjí*) když jsme tu tak přátelsky pohromadě — já jsem si pozval dobrého přítele — ale to je pravda, káva jako olej —

HUBÍNEK (*plnými ústy*). A ten zajíc, jako pírkó!

KOZELKA. Rád by se ještě dobrým způsobům přiučil —

LIDUNKA. Ten zajíc?

VŠICKNI. Ha, ha, ha!

CIBULČINI. No, papej, Amorku! (*Krmí psíka.*)
Papej!

KOZELKA. Ano, ha, ha! však vy ho znáte, slečinko Lidunko — toho zajouce!

VÝJEV DEVÁTÝ.

JENÍK *svátečně oblečen*. PŘEDEŠLÍ.

KOZELKA. Tu ho máte!

(*Všickni vstanou a vítají.*)

LIDUNKA. Milý bože — co to?

HUBÍNEK. Pěkně se vítáme, pane zajíčku!

MASTÍLKOVÁ. Oslepla jsem — anebo? — Fluchtes — toť je —

KOZELKA. Mladý pan Kroutil — ano. Činí nám svou úctu. (*Jeníkovi.*) Naštemujte si!

JENÍK. Nehněvejte se, paní Mastílková, že se bez pozvání vašeho opovažuju — ale pan Kozelka mi tvrdil, že se již utišila vaše nevrlost.

MASTÍLKOVÁ. To vám bulíka na nos pověsil. (*Jirka se hlučně směje — Ondřej ho zakřikuje i s Markytou.*)

LIDUNKA. Paní tetinko!

JENÍK. Učinil-li to, ať i zodpoví, co z toho pojde. Avšak i hlasu srdce mého jsem při této návštěvě poslouchal. Že společnost u sebe máte, věděl jsem, i nadál jsem se, že hodnou společností —

(*Všickni se kloní.*)

JENÍK. — buď jak buď — před ní hodlal jsem se ucházeti o vaši přízeň a Lidunčinu ruku.

VŠICKNI. Cože?

DUDEK. Comment — co šikat?

MASTÍLKOVÁ. Chcete hrát se mnou na blázny?

JENÍK. Ať cizí mezi námi rozhodne! Rodem, stavem jsme si s tetinkou vaší rovni — srdce jsou si dobrá, nouze nebydlí v domech našich rodičů. — Proč bych se nestaral o domácí blaženost? Ptám se vás před touto vzácnou společností —

MASTÍLKOVÁ. Co se vy mě máte co ptát? Jsem já na ptaní? — Čí pak jste, můj krajánku?

JENÍK. Nic proti mému rodu a stavu, paní! Nečňte, probůh! abych zapomněl, že jste Lidunčina teta. Co máte proti mně?

MASTÍLKOVÁ. Všecko. Nejste syn mého nepřitele? A zkrátka — tuhle sedí ženich slečny Lidunky.

JENÍK. Tento tady?

KOZELKA (*jemu do uší*). Naštemujte ještě výš!

MASTÍLKOVÁ. Otvíráte oči, není-liž pravda?

Tu se nic nesmolí, pane Kroutile — ani mouka nepřesýpá, milý krajánku, ha, ha, ha! Žluč by mi pukla samou radostí!

JENÍK. Tento tady?

KOZELKA (*do uší*). Dejte se do něho!

DUDEK (*se vzpřičí*). Je vám něco do toho, monsieur?

JENÍK. O pak mi arci žádná naděje nezbyvá, musí-li býti tvůj ženich, Liduško, novomodní fintidlo!

(*Všecko sebou trhne.*)

MARKYTA (*Ondřejovi*). Ich bitt' sie —!

ONDŘEJ. Ich bitt' sie!

JENÍK. Ach, že jsem se domýšleti mohl, že by mě v tomto domě přijali! Jsem-li pak to v obydlí pražské máselnice? Hodí-li pak se tyto stěny, tato skvostnost v život pouhé měšťanky? Patří-li pak takováto společnost —

VŠICKNI (*vyskočí*). Cože, jakže?

MASTÍLKOVÁ. I bitt' inne — držte mi ruce! Já mu vletím do vlasů!

LIDUNKA. Jeníku — vzpamatuj se!

JENÍK. Ó, mlč, mlč, ty jediná čistá v tomto sboru poskvrněných! S bolestí jsem přišel — poslední to bylo odvážení zoufanlivé lásky; s bolestí dvojnásobnou odcházím! Měj se dobře, hvězdo moje! byť i rozloučení — světlo tvoje bude vždycky na mých cestách svítati!

LIDUNKA. Probůh — drahá paní tetinko! nepouštějte ho takto od sebe!

JENÍK (*až k pláči pohnut*). Nepřimlouvej se u hluchého, nezhazuj drahá slova! — Potápějte se tu v bláznovství; nahrnujte míru pošetilostí. Já vás už obtěžovat nebudu, dokud sama neuznáte, že jedno prosté srdce české více vážívá nežli deset jiných — po-

kažených duchem světa převráceného. — S Bohem — s Bohem, duše moje! Doufej, shledáme se, je-li láska tvoje ryzí jako má!
(*Odběhne.*)

(*Ostatní stojí u velikém tableau. Kozelka s potutelným úsměvem vpředu kávu pije. — Jirka a Honza otvírají za Jeníkem ústa — Lidunka rukama lomí, Dudek podle ní pitomosti provádí — Markyta s Ondřejem ctd. atd.*)

Číslo 8.

ZÁVĚREČNÍ HUDBA

(*vpadne do posledních slov Jeníkových.*)

(*Opona spadne.*)

O B R A Z T Ř E T Í

V Bubenči — v oboře — prostrané stromořadí.

VÝJEV PRVNÍ.

DUDEK, ŠIVELES, ŽÍDATA.

DUDEK *utíká* — ŠIVELES *se žene za ním s dvěma kluky. Jiní dva kluci proti němu s druhé strany — jiní se všech stran, kamkoli se Dudek uhne.*

Číslo 9.

SBOR ŽÍDAT:

ŽÍDATA.

Vaj — vaj —
Pomalinku kroky,
nedělejte skoky —!
Vaj — vaj —
Neutíkat, milej pán,
až byl s tátém porovnan!

DUDEK. To si budu vyprosit —

ŠIVELES. Co si budu vyprosit, pan Jean? — Co?

DUDEK. Mne na veřejném místě zastavovat —

ŠIVELES. Proč není pan Jean k zastavení doma?

Soll ich leben — hundertmal bin ich gelaufen
zu ihr, dvěstěkrát jsem k němu — warum?

(foukne na dlaň). Darum! Dokud měl pan Jean
co zastavit — byl doma k zastavení — pan
Jean!

DUDEK. Pošli zítra ke mně —

ŠIVELES. Pošli? Soll ich leben — hab ich ge-
schickt den Mauschl, hab' ich geschickt den
Wolf! hab ich geschickt mich selbst. —
Warum?

DUDEK. Zde mne zadržovati nemáš právo. Já si
na tebe stížnost povedu.

ŠIVELES. Ajajaj!

ŽÍDATA. Ajajaj!

ŠIVELES. Já nemám právo? — Soll ich leben —
was ist das? Jsou mi dlužen 1500 zlatejch —
to mám na ceduličce potvrzený *(ukazuje
listek)* — voni budou tak dobrej špacírovat do
arestu.

DUDEK *(se lekne — pak se nutí k smíchu)*. Vy jste
blázen, pane Mojžíši! *(Odchází.)*

ŠIVELES. Still gehalten — oder ich mache einen
Schrei — einen Schrei, dass sie werden sollen
taub! Já jich nepustím — musejí mně zaplatit.

DUDEK. Myslíš, ty živá pokladnice lichvy, že
nosím tolik peněz v kapse?

ŠIVELES. Nenadávají, pan Jean! Doma také
mnoho nemají. Já udělám tašnfendunk!
Dají sem hodinky — das hübsche Ringel-
chen —

DUDEK *(zahlídne Markytu)*. Drž hubu a buď
spokojen, co ti zatím do zástavy dám — sice
nedostaneš nic!

VÝJEV DRUHÝ.

MARKYTA *vyfintěná*. PŘEDEŠLÍ.

DUDEK (*k ní jen letí*). O moje hvězdo! Je suis — toujours — jak se říká — tak rád, še vás nacházet. Srdce — le coeur moje po vás volalo!

MARKYTA. Milostpán je pořád v dobré náladě.

DUDEK. Ich swöre sie — comment to říkat? — na krásu vašich líčených tváří, že jsem vás akurát vyhledat chtěl. Sělej svět ví o moje štěstí! Ébn mně gratulírovat tenhle toprej přítel k mýmu sasnoupeny!

MARKYTA. Aj — ó — To já, taky gratulírju!

DUDEK. Vy? Vy? Když vás vemu — sa ruky — když von die Vermählunk — o sasnoupeny mluvit; vy nic nekapírovat?

MARKYTA (*dřevění*). Ne — co by —?

DUDEK. Še my tva — Ich und du — du und ich —

MARKYTA. Já? Jakže — to je přec jen krutý žert. Moje nezkušené srdce —

ŠIVELES (*stranou*). Waj! was soll das heissen? — Není to panna Markyta? — Ta stará rohožka?

MARKYTA. Vy jste mne tak překvapil —

DUDEK. Ó, já vás ešte čekvapit!

MARKYTA. Werden sie? (*Tlačí se k němu.*)

DUDEK. Nemáte u sebe šádnej penyze?

MARKYTA. Peníze? Když je řeč o lásce — (*Vytáhne sáček.*)

ŽÍDATA (*se dají do hlasitého smíchu*).

ŠIVELES. Vaj! Nedělej žádnej kšik!

KLUK. Thátele! Je to komedý?

ŠIVELES. Soll ich leben — veselej komedý — a nemusíš platit pět a dvacet krejcar!

DUDEK (*vzal od Markyty zatím sáček*). Ó, nechat

upejpat, Liduško! — Nur zu, sauen sie, donna Margarita — chodit já do dům od Madam Mastílek. (*Dá sáček nepozorovaně Šivelesovi.*)

MARKYTA. Srdce se mi láskou rozskočí! — o kommen sie — Teuerster! — ať svoje štěstí projevíme celému světu!

DUDEK. O, ešte nestrhnout šlajer s mej gehajmnis! V tichosti se milovat!

MARKYTA. V tichosti? — Sie böser — Schächer! Čtveráku! (*Tlačí se k němu.*)

DUDEK. Ale na znamení — jak se serce naše — comment to říkat? — spojily; dávala mi krásnej brazoletty — můj pšitel dát jména do nich vygravírovat!

MARKYTA. O Seligkeit! Blaženosti nebeská! (*Spočívá mu na srdci, mezi čímž jí on náramky odepíná, potom pak je pozadu židovi podává.*)

DUDEK. Teď táhni — a zejtra se dej u mne vidět.

ŠIVELES. Waj — phoroucí phan baron! Poletím — z křesťanský lásky poletím — soll ich leben! Krásná milostpaničko! — když budou počebovat etwas Rares — na svatby — a do kolíbek — — soll ich leben! — bude jen poctivě posloužit — der alte ehrliche Šiveles. (*Odejde i s kluky.*)

MARKYTA. Slyšel jste, milostpane?

DUDEK. Ne! Nyc já neslyšet — od ten šit, nic od nikdo, jen od tepe! (*Zajdou.*)

VÝJEV TŘETÍ.

KROUTIL *vleče* JENÍKA.

KROUTIL. Domů pújdeš — krk ti zakroutím! Sluší se to na poctivého Kroutila? — Co tu máš?

JENÍK. Co pak vy tu máte, otče?

KROUTIL. Tebe tady mám! — nezdárného kluka!
Milione, aby za ním člověk lezl jako za vrto-
hlavým beranem!

JENÍK. Já se neztratím.

KROUTIL. Neztratím — ale zahodím. Frantíku
— sem jít! Jestli pak tu jenom kus poctivé
české písničky uslyšíš? Vždyť pak ani nevím,
jestli by mi zákolanskou zahráli, a kdybych
jim boty celý rok zdarma podrážel.

JENÍK. Nu vždyť je tady dosti pěkná společnost.

KROUTIL. Čemu ty říkáš pěkná společnost? Je
tu slavná Češka Mastílková, drtinami vy-
cpaný Hubínek — a na sta jiných nedolidů.
Všecko jako na másle — jeden nezná druhého
„bitt inne — khorssamer — i milione! Po-
díváš se zejtra na Fidlovačce na nás, Čechu!
To je život, to je česká veselost!

JENÍK. Ach, já se málo hodím k veselosti.

KROUTIL. Kluku — nezlob mne! Ty se musíš
hodit k veselosti! — Nech tu Lidku, Frantí-
ku —

JENÍK. Ach, milý otče!

KROUTIL. Nu, nu — je tu ještě jiných holek —

JENÍK. Nechme toho, pantáto! Je to těžká věc,
a nyní se nedá o ní dobře mluvit. Pojďme
raděj — pojďme dál! —

KROUTIL. Což pak ti tak nenadále —

JENÍK. Nerad bych se s Mastílkovou sešel —
tamto tuším jdou.

KROUTIL. Bojíš se jich? — Frantíku — proč
pak před nimi utíkat? Sem pojď, milione! Já
ti tedy teprve okázat musím, z jakého ple-
mene jsi. Jestli se nám oni nevyhnou — my
ne — my jsme Čechové!

JENÍK. Probůh! (Vyvinuje se mu.) Dejte si pokoj.

KROUTIL (pevně ho drží). Láryfáry — Friško!
(Zpívá si a veda Jeníka, mezi přicházející rej-
duje.) „Na Bílé hoře sedláček“ atd.

VÝJEV ČTVRTÝ.

MASTÍLKOVÁ s CIBULČINI a KLINKÁČKO-
VOU na procházce. Za nimi HVĚZDOLESKÝ s LI-
DUŠKOU. Vzadu HUBÍNEK, psíka vede na pentli.
Nejzáze JIRKA.

KROUTIL (zpívaje, se synem se mezi nimi pro-
plítá — až odejdou).

LIDUNKA (se snaží, aby Jeníkovi znamení dala
nebo mu něco pošeptala).

MASTÍLKOVÁ. Fui taibl! nebyl to šustrmástr
Kroutil? Proč tu dnes takovým lidem dvéře
před hubou nezavřou?

CIBULČINI. Ani to kročit neumí! (Dělá po něm.)
Jedna — dvě — jedna — dvě! Ha, ha, ha!
Jako tanečník za časů Žižkových.

KLINKÁČKOVÁ. A tuším, že se chtěl o vás otí-
rat? Ten by mi přišel — rešpekt zu melden.

HUBÍNEK. I to je proklaté obveseleníčko, moje
selátka! Hejbejme pak, ať si zase někam
sedneme.

KLINKÁČKOVÁ (vyjede si). Je jim to už zase
cu moc, že mají dělat trochu komocí? Vždyť
by se v tom sádle utopili, kdyby nebylo mne
— rešpekt zu melden.

MASTÍLKOVÁ. Jakž pak to bude zejtra v Nu-
slích, pane Hubínku? Doma zůstat nesmíte;
tot je pragr fulksfest — ta slavná Fidlovačka.

HVĚZDOLESKÝ. Ta slavná — ano, ha, ha, ha!
MASTÍLKOVÁ. Trochu tance na blátivé louce —

komedie na provaze — klení — strkání a mačkání — ó šénhait Fidlovačka!
 HVĚZDOLESKÝ. Výborně, ha, ha, ha!
 KLINKÁČKOVÁ. Tak pak se taky zasmějte!
 HUBÍNEK. Ho, ho, ho!

(Všichni odcházejí.)

HUBÍNEK *(najednou se zastaví)*. Ale proč pak jsem se vlastně zasmál, moje selátko?

KLINKÁČKOVÁ. Proto že jste — Respekt zu melden! — Své chytrosti jste se zasmál a své čipernosti!

HUBÍNEK. Divná věc. — Ho, ho, ho! *(Zajdou.)*

LIDUNKA *(již dříve se k Jirkovi přitočivši)*. A kdybys měl něco pozorovat — zahvízdni anebo rukama zatleskej!

JIRKA. Zatleskám, he, he!

LIDUNKA. Dostaneš na večer o sklenici piva víc, milý Jiříčku!

JIRKA. I což pak myslíte, že mi jde o sklenici piva? To vaše „milý Jiříčku“ je mi milejší než celý máz — a kus vepřoviny k tomu, he, he! *(Jde za ostatními.)*

VÝJEV PÁTÝ.

JENÍK. LIDUNKA.

(Celý ten výjev velmi na kvap, a jen jako na rozběhnutí.)

JENÍK *(přiběhne)*. Liduško!

LIDUNKA. O můj Jeníku! Jak se máš?

JENÍK. Aj, teď arci dobře — jindy bych si ale zoufal.

LIDUNKA. Nabuď myslí.

JENÍK. Setrváš?

LIDUNKA. Tvoje na věky.

JENÍK. Mám jít zase z Prahy.

LIDUNKA. Nechod' — nechod'! Vyčkej času, snad nám náhoda pomoc přinese.

JENÍK. Ach, jen kdybych tě častěji vidívat mohl! Síly se mi nedostává, když s tebou nemluvim.

LIDUNKA. Přijdeš zítra do Nuslí?

JENÍK. Musím, k vůli otci.

LIDUNKA. A mně k vůli nic? — I hled'me!

JENÍK. Uvidím tě?

LIDUNKA. Teta se tam strojí —

JENÍK. K posměchu — že ne?

LIDUNKA. Ach, vždyť ji znáš.

JENÍK. Kdybych jí neznal, bylo by lépe. Co pak dělá tvůj pan baron?

LIDUNKA. Můj? — Nemluv mi tak svévolně!

JENÍK. Není tvým prohlášeným ženichem?

LIDUNKA. Prohlásila jsem ho já?

(Za scénou je slyšeti zatleskání.)

LIDUNKA. Buď s Bohem! Musíme od sebe.

JENÍK. Pamatuj na mne, nebe moje!

LIDUNKA. Lehajíc, vstávajíc — duše má!

(Obejmou se.) — Bůh tě provázej —

JENÍK. I tebe! *(Rozcházejí se — do náruči si opět letí — načež kvapně odběhnou.)*

VÝJEV ŠESTÝ.

ONDŘEJ táhne za sebou ŠIVELESA. KOZELKA.

ONDŘEJ. Mluv, duše prachmilionská — cos viděl?

ŠIVELES. Wai — nedělej špásy. Co jsem viděl? Co bych byl viděl? Tuhle stála panna Markytka — tuhle stál pan baron — tu mu —

- ONDŘEJ. Schweig — zadrž! — Hrom uhodil!
 KOZELKA. A div mě nezabil! To je ukrutné!
 ŠIVELES. Co je ukrutné? Hab ich gedacht, že jim budu pěknou novinu o dobréj známej povídat — a voni mne cuchají, jako žok vlny.
 KOZELKA. Smetí plný! Celé nebe jste panu Ondřejovi pokazil.
 ŠIVELES (*divá se po nebi*). Was soll das heissen — pokházil? — A na nebi ani mráčku!
 KOZELKA. Ó, vy chytrý ptáčku! — Panna Markyta je pětadvacet let páně Ondřejovou nevěstou.
 ŠIVELES. Wai geschrien! Das war dumm! — (*Blíží se k Ondřejovi.*) Pane Andres! ne tak hlavu sklopovat. Snad jsem dobře nekoukal — a jestli jsem dobře koukal — nebyl panna Markytka hodna. Vědí, co bych já dělal na jejich místě? Já bych si zpíval! La — la — la — la! — Nichts für ungut — soll ich leben! (*Odejde.*)
 KOZELKA. Ondřeji — pane Ondřeji!
 ONDŘEJ (*dá se rázem do hořkého pláče*). To teda mám za pětadvacet let milování? — O hruško červivá! — Sie ist dahin — pryč je, pryč!
 KOZELKA. Zpropadená věc to je — ale co dělat? — Zapomenout na ni, bude nejlepší!
 ONDŘEJ. O mein bester Herr Kozelka, co můžou voni říct vo zapomenout? Pětadvacet let, jen si povázejí, pětadvacet! Ach, to já nepřezíju! (*Vrhne se mu na prsa.*)
 KOZELKA. Vyplačte se — vytlačte to! Moje srdce je útrpné dobrotisko, to snese hodnou záplavu.
 ONDŘEJ (*vschopí se*). Ale ne — nechci — nebudu se trápit — já si zazpívám — la, la, la! Příteli, Kozelko, chtějí mi pomoci?
 KOZELKA. Nepůjde-li o krk?

- ONDŘEJ. Co vo krk? Mně už je všecko jedno! Olezajnc! Ale voni se nebojejí! Nejdřív se postaráme, aby si Liduška vzala barona.
 KOZELKA. Což pak jste ji Jeníkovi neslíbil?
 ONDŘEJ. Moje bolest je blíž! Dostane-li ji baron, ten had jedovatá, falešná — ostrouhá ta zpropadená ženská kolečka — a já zvítězím!
 KOZELKA. Zvítězíš! — (*Stranou.*) Ta historie se mi začíná líbit. Bude-li ten vyšeptalý košťál proti Jeníkovi — budu já pro Jeníka — tím dříve mu k ženě pomůžu. Děj se jak děj! — pilulky pro smích budou to vždycky.
 ONDŘEJ. Nun — Freund Kozelka? — Rozmyšleno?
 KOZELKA. Unterflek — já jsem váš, tělem i duší!
 ONDŘEJ. Sláva! Tak se to patří! Daj se obejmout!
 KOZELKA (*mu padne do náručí*).

Číslo 10.

DVOJZPĚV.

- ONDŘEJ.
 Chceš ruku k pomoci mi dát?
 Tak léku v nemoci mi přát?
 KOZELKA.
 Chci obě k pomoci ti dát,
 Chci tobě doktorem se stát.
 ONDŘEJ.
 Gib her die Hand!
 KOZELKA.
 I tu ji máš!
 ONDŘEJ.
 Und halte fest!

KOZELKA.

To uhlídáš!

OBA.

Uhlídám! Uhlídám!
Věrnost ouvazek je náš,
ve mně podporu vždy máš.
V ten se pevně spoleháme,
že mocný jest, víru máme!

ONDŘEJ (*polotajeným pláčem*).

Ha, ha, ha — ach —

KOZELKA (*stranou*).

Nemysli si, starý blázne,
že to k vůli tobě;
ať se s tebou co chce děje,
jen když hovím sobě.
(*S utlumeným smíchem.*)
Hi, hi, ise — hem!

OBA.

Hej, hopsa, juchhe!
my si spolu zaspíváme,
a té lásce kvinde dáme.
Natoč, holka, piva džbánek —
a to bude radovánek! —
Tobě, lásko, kvinde dáme,
spolu věčně vytrváme!

(V objetí odejdou.)

P R O M Ě N A

Náměstí. V prostředku nazad kašna, okolo níž děvečky) s putnami. Vpředu po obou stranách na domě lucerna. K večeru — smráká se.*

VÝJEV SEDMÝ.

Číslo 11.

SBOR DĚVEČEK.

DĚVEČKY.

Honem, honem, hoch už touží!
Paní čeká,
laje, seká
zoubkem jako meč —
Honem, honem, hoch se souží!
Honem, honem, hoch už brouká!
Nechte paní,
na kukani
kvočnu vadivou —
Honem, honem, hoch už kouká!

**) Děvečky musí se obléci tak, aby co možná děvečkám podobny byly. Totéž platí také o tovaryších ve sboru následujícím — jakož vůbec o všechněch osobách, v jichžto rukou zdar a zmar Fidlovačky, co pouhých života pražského obrazů, spočívá.*

(Poznámka autorova.)

Číslo 12.

SBOR TOVARYŠŮ A DĚVEČEK.

TOVARYŠI (*v dálce*).

Horo, horo, vysoká jsi!
 má panenko, vzdálená jsi!
 Vzdálená jsi za horama,
 vadne láska mezi náma!

DĚVEČKY.

Vadne, vadne, až uvadne;
 není v světě pro mne žádné —
 není v světě potěšení —
 není pro mne k nalezení!

VÝJEV OSMÝ.

TOVARYŠOVÉ *přijdou.*

JEDEN Z TOVARYŠŮ.

Měl jsem tě holka rád,
 už tě má kamarád,
 měl jsem tě holka rád —
 už tě nechci!

VŠICHNI TOVARYŠI.

Takovou opici
 najdu na ulici —
 měl jsem tě holka rád,
 už tě nechci!

DĚVEČKA.

Kdybys ty měl, můj holečku, sto dvorů —
 a já jenom roztrhanou stodolu —

nebudu tvá,
 není možná.
 To ti ani darebáku, pán Bůh nedá!

DĚVEČKY.

Nebudu tvá —

TOVARYŠI.

Že budeš má —

DĚVEČKY.

— není možná —

TOVARYŠI.

— že je možná —

DĚVEČKY.

To ti ani, darebáku, pán Bůh nedá!

(*Smích — každý tovaryš si vyhledá děvečku, ku kašně
 ji provází a nalévati pomáhá. — Zatím se docela
 setmělo.*)

VÝJEV DEVÁTÝ.

ONDŘEJ *napitím poněkud rozčilen.*

ONDŘEJ. S cesty — panstvo přichází! Die Her-
 shaften kommen. At žije veselost! Láska? Ne-
 vídáno! Co je láska? To je špatnej nájemník —
 místo činže — domácímú barák rozbourá!
 Moje láska se vystěhovala z přízemku srdce
 do horního štoku rozumu — a dala se vokopu-
 lírovat s veselostí. Pereat ženský pokolení!
 Už nechci bejt osedlanej tou zpropadenou

Markytou. Ať žije veselost! Prachmilionské dílo! Tu jde náky ženský stvoření!

VÝJEV DESÁTÝ.

(*Setmělo se.*)

MARKYTKA. ONDŘEJ (*trochu podroušený*).
Později DVA LAMPÁŘI.

MARKYTKA. Ó sladká, sladká láska! Tvoje moc je veliká. Ale moje měkké srdce tušilo, že ještě obšťastní někoho jiného, než toho ubohého Andresa Jammerweila! Aha, tu už nějaký muž stojí — snad ho sem láska přivedla.

ONDŘEJ. U všech ďasů! Co to bručí ta ženská. Myslí snad —

MARKYTKA. Jak je můj drahoušek opatrný. Musím mu přece povědět smluvené heslo: — Hm, hm — (*zjinačeným hlasem*). Le coeur palpit — mon ami!

ONDŘEJ. O mordi — já jsem přijít do Paris! — Hm, hm — (*taktéž změněným hlasem*). Voulez vous — Voulez vous — vous —

MARKYTKA. Bist du es, Geliebter? Jsi to ty, miláčku?

ONDŘEJ. U čerta — ta se brzy připálila! — (*K Markytce.*) Já jsem to, má drahá! (*K sobě.*) Z toho bude švanda!

(*Když se byli oba hodně přiblížili — Markyta se k němu pro hubičku dychtivě shýbá — vtom z obou stran lampáři lucerny rozsvítí — světlo se rozletí, a — Ondřej s Markytou se poznavše, ulekaní od sebe odskočí. Lampáři rychle zajdou.*)

Číslo 13.

DVOJZPĚV.

OBA (*stranou*).

Ha, co vidím. — Ó hrůzo!
Tohle je mýlka!
Jak mohla se stát?
K smíchu to není
a těžko je lhát!

MARKYTKA.

Aj, pan ženich, hledme jen,
to jsou vzácní hosti!

ONDŘEJ.

Panno Markytko, už dost!
Já se neznám zlostí!

OBA.

Jak, co?
Čistá věc,
tohle přec
nu, mohla by (moh' by on) se stydět.
Hanba dost,
pro tu zlost;
jí (ho) nechci ani vidět!

MARKYTKA.

Nu, teď to mám!

ONDŘEJ.

Jsem vinen sám.

OBA.

Ha, ha, ha, ha!
Juchhe!

Dudldum — dudldum — dudl-dum — de!
 Ne, ne, ne!
 Já pamatovat budu,
 co živ na tenhle (co živa na ten) den.
 Ty zrádná (ty bídný) táhni k šípku,
 jdi si jen!

(Markyta odbíhá, Ondřej na druhou stranu — vtom)

VÝJEV JEDENÁCTÝ.

DRÁB (opilý) se potácí. PŘEDEŠLÍ.

DRÁB. Aha mám tě! (Chopí ho za ruku.) Hubičku!
 ONDŘEJ. To je blázen!
 DRÁB. Ticho!

VÝJEV DVANÁCTÝ.

KOZELKA se přiznává. PŘEDEŠLÍ.

KOZELKA. Koho pak tu kozel bere — kdo se
 pere?
 DRÁB. Hubičku!
 ONDŘEJ (násilně se mu vyvinuje). Zrada! Bratře
 — Kozelko s nebe seslaný!
 DRÁB. Hubičku!
 ONDŘEJ. Zachraň mne od toho blázna!
 DRÁB. Mlčíš, kamizolo!
 ONDŘEJ. Dělá se mnou jako s ženskou!
 KOZELKA. Jakže? Ha ha —
 DRÁB. Hubičku!
 ONDŘEJ (začíná se zlobit). Pohlavek, chceš-li!
 KOZELKA. A proč byste mu ji, panno, nedala —
 je-li to váš amant —

ONDŘEJ. Amant? — Já se zblázním! Vypadám
 jako někdo, kdo potřebuje amanta?

DRÁB. Ticho!

(Sbor děveček a tovaryšů se zatím až kupředu přiblížil.)

VÝJEV TŘINÁCTÝ.

MASTÍLKOVÁ s JIRKOU a HONZOU, kteří oba
 lucerny nesou. PŘEDEŠLÍ.

ONDŘEJ (vyškubne se drábovi a běží naproti Mastílkové). Milostpaničko, zaplať pánbůh, že
 jste tu! Zachraňte mne!

DRÁB (potácí se za ním). Jdeš sem, strakapoune!
 (Pomalů do náruči Jirkovi a Honzovi klesne,
 kteří jej až ku konci, každý s jedné strany, podporují.)

MASTÍLKOVÁ. Was ist den, na ewentlich ulici?

ONDŘEJ. Poznáváte mne, milostpaničko?

MASTÍLKOVÁ. Kdož pak by tě neznal, starý
 blázne?

DRÁB. Hubičku!

ONDŘEJ. Což pak jsem ženská?

MASTÍLKOVÁ. Ochlasta jsi!

ONDŘEJ. Děkuju, milostpaničko, ale to jen ze
 samý dešperace!

MASTÍLKOVÁ. Tak jen vy mi povězte, pane Kozelko,
 co se to tu stalo?

KOZELKA. Nevídáno — za řeč to nestojí —

ONDŘEJ. Nestojí? — Zrada! (Žvatlavě.) Milostpán
 baron vyznal mamzel Marketě lásku — ta
 nevěrnice byla hned při tom — oba —

MASTÍLKOVÁ. Cože? Pamatujte se, že nesedíte
 více u žbánu.

KOZELKA. Tuble u pánů. Je ale pravda, co pan Ondřej povídá.

MASTÍLKOVÁ. Jste také opilý! Nevíte, že pan baron mé Lídy kůru dělá?

ONDŘEJ. Tu na tom fleku jsem tu proradnou zastih'. Na randevú sem přišla.

DRÁB (*zpívá*). Pojdte domu, pojdte, holky —

MASTÍLKOVÁ. I to je zlořečená historie! Kdybych to jistotně věděla —

KOZELKA. Já bych se na to z kabátu svlék'.

ONDŘEJ. Věřte, milostpaničko, pan baron je větroplach. Jen dělejte, ať si brzy pannu Lidušku vezme!

Číslo 14.

FINALE II.

MASTÍLKOVÁ.

Bude vojna, bude,
zle to na ní půjde;
je-li ten panáček
Markytčín miláček,
naříkat si bude.

SBOR.

Je-li ten panáček atd.

ONDŘEJ.

Vyrostla mi bílá růže, já ji —

MASTÍLKOVÁ. — trhat nebudu — (*mluví*) trhejte si nebo netrhejte — tu pivoňku si ale pan baron také neutrhne — ani ona jeho — za to ručím!

(*Zpívá.*) Já před ním zavřu dvěře — zavřu dvěře, že za ní nepoleze — nepoleze.

Ať je baron nebo ne,
pomsta má ho nemine!

SBOR.

Ať je baron nebo ne atd.

KOZELKA.

Počkej, Johanes,
však ty dostaneš —

MASTÍLKOVÁ (*mluví*). Kozla starého dostane!

Myslíte, můj milý pane náhončí, že se nechá Mastílková ohnout? — to se mejlíte!

(*Zpívá.*) A kdyby měl pan Johanes tisíce — tisíce, a má holka spravované kytlice — kytlice, darmo práhne, nedosáhne — za ní ho to, filutáře, darmo táhne!

KOZELKA.

Provdáte slečinku?

MASTÍLKOVÁ.

Provdám.

ONDŘEJ.

Dáte jí Jeníka?

MASTÍLKOVÁ.

Nedám.

KOZELKA. ONDŘEJ.

Darmo všecko namlouvání,

MASTÍLKOVÁ.

Nedám holce Jeníka;

JEDEN ZE SBORU.

— po jiném se teta shání,

JINÝ.

— nóbl dá jí chlapíka.

(*Dráb zároveň s nimi.*)

JEDEN ZE SBORU.

Pojďte domů, pojdte, holky,

JINÝ.

— nechte rejdu, nechte spolky!

TŘETÍ.

Pojďte domů, pojdte, páni,

ČTVRTÝ.

— už je dávno po klekání;

PÁTÝ.

— pojdte domů, noc se blíží,

ŠESTÝ.

— ať vás varta nezaklíží!

SBORY. DRÁB.

Pojďte domů, pojdte, holky — atd.

KOZELKA.

Provdáte slečinku? atd.

(*Po ukončení se všechno rozchází; leč znění bubnu ještě slyšeti jest — vždy temněji a temněji — když opona pomalu spadne.*)

OBRAZ ČTVRTÝ

Fidlovačka na louce u Nuslí. Nazad stojí tyčka s fidlovačkou, hezky velkou a fábory okrášlenou.

VÝJEV PRVNÍ.

Sbor různých řemeslníků — děveček — lidu městského i selského. Rohličkáři — jablečnice atd. atd.

Číslo 15.

SBOR.

SSBOR LIDU.

Fidlo — fidlo — fidlovačka —
povídáčka,
vády, pračka,
naše veselost —
zdarma všeho dost.

VÝJEV DRUHÝ.

KROUTIL všecek rozjařený — za ním kluci učedníci s fidlovačkou malou na bidle.

KKROUTIL. Čechové — Frantíku — fidlovačka jede! (*Rukama tleskaje.*) Trará, trará!
SBOR. Hejhuchu! Fidlovačka jede!

KROUTIL. Sem s ní, Pražané! Semhle postav ten náš praporec, Františku! Drž ho —! A teď hejsa, Čechové! Kolem dokola, trará, trará!

Číslo 16.

PÍSEŇ KROUTILOVA.

KROUTIL

Staří Pražané
fidlovačku slavívali —
slavívali,
z korbele si nahýbali —
nahýbali —
statní Pražané!

SBOR (*opakuje*).

Staří Pražané
český jazyk milovali —
milovali,
staré zvyky slavívali —
slavívali —
hodní Pražané!

SBOR (*opakuje, potom*). Hejchuchu! Fidlovačka jede!

KROUTIL. Trará, trará!

VÝJEV TŘETÍ.

DVĚ ŽENY PÍSNIČKÁRKY.
PŘEDEŠLÍ.

PRVNÍ ŽENA. Nová píseň! Za krejcar, za dva!
Kdo dá tři, nepůjde k rychtáři!

KROUTIL. Hejsa, tu jde naše opera! Honem, Čechové, pěkně do kola!

DRUHÁ ŽENA. Nejnovější o tom pražském šviháku!

PRVNÍ ŽENA. Za krejcar, za dva! Kdo dá tři, nepůjde k rychtáři!

KROUTIL. Sem s ní, Františku! Natáhněte uši, Čechové! — Začni, opero! — Trará, trará!

Číslo 17.

DVOJZPĚV.

ŽENY.

Jede panák, jede —
Pannu s sebou veze,
s patou jede — s patou roztrhanou,
pannu veze — pannu oškubanou —
Jede!

SBOR.

Jede, jede, jede!

KROUTIL (*volá*). Jede! — Bravo! — Trará, rará!
Jede!

ŽENY.

Ptá se panák žida,
zač je hadrů míra?
Že by prodal kabát, sukni, vestu,
aby našel s pannou k pivu cestu —
K pivu!

SBOR.

K pivu, pivu, pivu!

KROUTIL. K pivu — Hejchuchu, Františku! sem

s tou melodií, opěro! — (*Pobere ženám písně a mezi lid je rozdává.*) Zpívejte! — trará! trará!

ŽENY.

To je láska — to je,
srdce tvé a moje;
břicho prázdné a ty kapsy mělké,
to je, ha, ha! potěšení velké —
To je!

SBOR.

To je! To je! To je!

(*Všecko se chechtá.*)

HLAS (*vzadu*). Chyťte ho! Držte ho!

VŠICKNI (*v úplném zmatku a hluku ženou se dozadu — a po stranách pryč, volajíce*). Chyťte ho! Dejte mu! — Frantíku! — Zloděj, zloděj!
(*atd.*)

VÝJEV ČTVRTÝ.

KOZELKA vede pod paží JENÍKA.

KOZELKA. Třesky plesky — to je česky! Vy se mi tu nešklebte! — Nešklebte se, pane Johanes! — Víte, co je šklebení?

JENÍK. Tak promrzlá věc to není dozajista, jako vaše dotíravost, milý pane Kozelko! Vy tuším dobře víte, že vám sotva co dobrého děkovati mám!

KOZELKA. Já vám ale dobré dám! A nedám-li — ať se mi kapsy potrhají! — Liduška je tady, pane Johanes.

JENÍK. To vím také, slavný proroku!
KOZELKA. Ne proroku! — Víte, na čí domluvu zde jest? — Já, já — pán! — Já paní tetu i pannu tetinku přivedl!

JENÍK. Abyste mne pokoušel?

KOZELKA. Osoušel? — abych vám k ní pomohl!
Tu je moje ruka, pane Johanes! Chyťte se jí — držte se jí — dnes je holka vaše!

JENÍK. Ach, milý Kozelko!

KOZELKA. Ach, jak to hned cukruje! Nadejte mi omrzálků, jestliže tenkrátě slovo nesplním. Teď jenom s Pánembohem zůstaňte hezky na blízku — tamto jdou dva pánové — já jim to na nose vidím, že by se rádi se mnou seprali.
(*Odvede Jeníka dozadu.*)

VÝJEV PÁTÝ.

ŠEBELKA. PAVELKA. KOZELKA.

KOZELKA. Aj, to jede sláva na fidlovačku!

ŠEBELKA. Výprask jede; strkej se mi z cesty!

PAVELKA (*plívne na ruku*). Mne to svrbí na dlani!

KOZELKA. Dej jí snídaní.

ŠEBELKA. Patnáct tvrdých — ne?

PAVELKA. Dříví jako sirka — pěkně's nás napálil, nadarmo jsme hledali na Perštejně!

KOZELKA. Na Perštýně — ha, ha! to je ona dirka! Nezlobte se! Já byl tenkrát lala myslí — šest dvacetníků padlo hned po ránu, krev mi hrála — a na neštěstí jsem vás od té doby neviděl — (*Vyndá peníze.*) Znáš ho, Šebelko?

ŠEBELKA. To je dvaciáš.

KOZELKA. A co to?

PAVELKA. Nu, také dvaciáš!

KOZELKA. Tu ho máš! Propijte a vypijte! Jsou ještě čtyry v kapse; chcete je?

PAVELKA. Čert by nechtěl!

ŠEBELKA. Sem s nimi!

KOZELKA. Jen pomalu. Znáte Mastílkovou?

PAVELKA. To českým máslem vykrmené nedořše?

ŠEBELKA. Ten švábovité vývařek?

KOZELKA. Jak by sek'. Dovedli byste o ni zavadit?

ŠEBELKA. Z čista jasna?

KOZELKA. Spust' se do ní!

PAVELKA. Jako blesk.

KOZELKA. Beztoho to bude nosík vypínat — my jí budeme žílu zatínat — ha, ha!

ŠEBELKA. Ano, ha, ha! zatínat!

PAVELKA. Já jí dám, ha, ha! vypínat!

KOZELKA. Ha, ha vypínat — za čtyry dvacetníky zatínat! (*Pod paží je veda nazad zachází.*)

VÝJEV ŠESTÝ.

CIBULČINI *psíka nesouc na ruce.*
HVĚZDOLESKÝ — *s naprotější strany.*

HVĚZDOLESKÝ. Ejhle! naše hvězda!

CIBULČINI. Hvězda se sklání před sluncem!

HVĚZDOLESKÝ. Výborně! Oko moje se otáčí, kde by duši našlo schopnou pojmouti obraz bláznivé Fidlovačky — naši paní Mastílkovou jsem ještě nenapadl.

CIBULČINI. Veliké neštěstí, ha, ha. Měl byste jinak zrcadlo moudrosti po ruce.

HVĚZDOLESKÝ. Ha, ha, výborně! Vám žíla satirická ještě nedošla. Mastílková zrcadlo moudrosti!

CIBULČINI. Chcete ji nádobou hlouposti nazývat?

HVĚZDOLESKÝ. Schránkou poctivosti, ha, ha! — Těším se, že ji uslyším zas zvučeti. Ale zatím jsem fortuně povděčen —

CIBULČINI. — že jste dopadl mne; není-liž pravda?

HVĚZDOLESKÝ. Výborně!

CIBULČINI. Odkud pak ale najednou tolik lesku z vaší hvězdoleskosti na mou osobu? Připravujete se na zítřejší recenzi? Před dvaceti lety jste o mně jinak zpíval —

HVĚZDOLESKÝ. Nechte, probůh, starých vzpomínek, slunce moje! Recensent každým večerem rozumu nabývá. Co dnes napíše, zítra oželí! — Jestli se líbí — hvězdo moje —? (*Podav jí ruku, odvádí ji mezi lid.*)

VÝJEV SEDMÝ.

Šedivý, slepý MAREŠ, houslista; veden BĚTUŠKOU, ježto si na druhé ruce lesní roh nese. — Hned po nich zpředu DRÁB a zezadu jiní posluchači, kteří se okolo Mareše zastaví.

MMAREŠ. Hleď, abychom se někde usadili.

BĚTUŠKA. Tamto je pěkný kámen, dědečku. Pojďte! já vedle vás postojím. (*Vede ho kupředu.*)

DRÁB. Nu, tak tedy, starý! měj se k tomu! Zadělej něco řádného!

MAREŠ (*posadí se*). Mnoho neumím — co ale dám, jde ze srdce. (*Zpívá.*)

Číslo 18.

PÍSEŇ MAREŠOVA.

MAREŠ.

Kde domov můj?!
 Voda hučí po lučinách,
 bory šumí po skalinách,
 v sadě skví se jara květ,
 zemský ráj to na pohled!
 A to jest ta krásná země —
 země česká — — domov můj!

(Dohrávka: Bětuška na roh — Mareš na housle.)

Kde domov můj!?
 V kraji znáš-li bohumilém
 duše útlé v těle čilém,
 mysl jasnou, vznik a zdar,
 a tu sílu, vzdoru zmar:
 To je Čechů slavné plémě —
 mezi Čechy — — domov můj!

(Okolostojící si hlasitě pochvalují.)

DRÁB. Dobře tak, starý, dobře! (Oči si utírá.) Až
 mě to pod klapkami zašimralo. Tuhletu pís-
 ničku dojista Čechové nikdá nezapomenou!

VÝJEV OSMÝ.

HVĚZDOLESKÝ a CIBULČINI se byli zatím
 vrátili.

HVĚZDOLESKÝ. Prosím vás, hvězdo! Nyní mi
 nenaříkejte na neschopnost našeho lidu. Jak
 jsou nadšeni písničkou plesnivého šumaře!

CIBULČINI. Až k pláči, hahaha!

BĚTUŠKA (s partyskou zatím mezi hostmi peníze
 vybírá — nyní k Hvězdoleskému). Mám slepého
 dědečka —

CIBULČINI. Vzala bych punčochu do ruky, milá
 panenko — netoulala bych se.

DRÁB. I bodejž — co vám — madamko anebo
 mamzelko do toho, jsem-li já s tím spokojen?
 Hleďte nepozvaných tupičů!

LID. Zažeňte je! — Táhněte!

HVĚZDOLESKÝ. Dovolte, pánové! Víte-li, s kým
 rozprávíte?

DRÁB. Čert se vás na to ptá. Nekažte nám radost!

LID. Zacpěte jim ústa!

MAREŠ (vstane). Prosím, draží — nechte vády.
 Pojd' sem, Bětuško! Nemohu za to, jestli se
 komu píseň moje nelíbí. Nezpívám jiným pro
 radost, nýbrž jen sobě samému pro úlevu —
 pro obživení. (Zvolna se dále ubírá.)

VÝJEV DEVÁTÝ.

ONDŘEJ směšně přistrojen za šumaře klarinetistu,
 příkulhá se. KLUCI. PŘEDEŠLÍ.

(Ondřeje z daleka už jest slyšeti, an bídě píská.)

HOUF KLUKŮ (zpívajících se za ním žene). Jen
 ty nám, hochu, zadudej — (a dotrají naň).

DRÁB. Tuhle máte něco pro potěšení! — Hej
 břískale! (Volá na Ondřeje.)

CIBULČINI. Ale prosím vás, jasnosti moje —
 nestůjte tu na temnosti úsměchu.

HVĚZDOLESKÝ. Líbí-li se —

CIBULČINI. Mně ten posměch? Vaše recense se mi odjakživa líbily. (*Zajdou.*)
LID. Šťastnou cestu!

VÝJEV DESÁTÝ.

KROUTIL *vede harfenistu. Kluci s fidlovačkou.*
SBOR TANEČNÍKŮ A TANEČNIC. MASTÍLKOVÁ, LIDUŠKA, DUDEK, KLINKÁČKOVÁ
a HUBÍNEK *později.*

KROUTIL. Stůjte, Češi — muziku sem! Počkej, vřeštidlo! (*Ondřejovi.*) — A ty — he — šedivá hlavo, Frantíku, zastav! — Hezky do kola! Trará, trará! — Naši hoši nám zatancují! Fidlovačka jede! (*Zpívá melodii tance.*) Tu mi zadělejte — bratře šedivý — fidlovačka jede! A ty houbelatá trubičko — trub, až ti trubka praskne. Trará, trará!
(*Ondřej, Mareš a Bětuška s harfenistou postaví se stranou podle sebe a hrají.*)

Číslo 19.

TANEC.

(*I nápěvem, i kroky jako národní — kratinký a prostinký — komický.*)
(*Když se k tanci chystají, vystoupí první kulisou vpravo Mastilková, Liduška a za nimi Dudek — a co možná kupředu se postaví, aby tanečnickům nezacláněli. S druhé strany týmž způsobem Klínkáčková s Hubínkem vystoupí. — Rozmluva jich děje se mezi krátkými přestávkami, aneb na jiném příležitém místě — a hned po sobě.*)

DUDEK. Ich swöre Ihnen — urozená paní —
MASTÍLKOVÁ. Ich bitt inne — nešverujte bláznovstvím — urozený pane! před pannou Markytou se pravda okáže.
HUBÍNEK. I toť jsou raráskovým sádlem špikované holky.
KLINKÁČKOVÁ. Co je jim do holek, pane uzenáři? Pro nich není na světě jiného stvoření ženského, nežli mne — Respekt zu melden!
DUDEK. Byla to malinky — comment to říkat? — malinky špás jenom —
LIDUNKA. U mne se nevymlouvejte. Já vás dávno znala, pane barone! Jestli vám paní teta uvěří —
HUBÍNEK (*ukazuje na tančící*). A umějí to tak sami od sebe?
KLINKÁČKOVÁ. Vyrostlo to s nimi.
HUBÍNEK. Hloupý vzrůst! Já vím, že bych se překotil. (*Staví se nemotorně na jednu nohu.*)
(*Po skončeném tanci začnou diváci tleskat a volati: Bravo! Bravo!*)

VÝJEV JEDENÁCTÝ.

MARKYTKA *přiběhne na jeviště, ohlíží se na všechny strany, potom přikvapí kupředu.*
PŘEDEŠLÍ

MARKYTKA (*popadne Dudka za ruku a do prostředka ho vtáhne*). Herr Baron, prasknu —
DUDEK. Nicht praskn — ma —
ONDŘEJ (*kterýmžto již dávno trhalo, zapomněv, že kulhá, letí dopředu*). Mordy se staly! Držte je!
LID. Chyťte šelmu! (*Žene se kupředu — Mareš dozadu se ztratí.*)

ONDŘEJ. Ha, proradná hanebnice! Tobě já paty
přišlápnu!

MASTÍLKOVÁ.

HUBÍNEK.

KLINKÁČKOVÁ.

MARKYTKA. Bohpomozí! — On se zbláznil!
KROUTIL (*se prodere*). Milione, jaký to povyk?
Čechu!

DRÁB (*taktěž*). Co se děje? Verfluchter Kerl!

ONDŘEJ. Tři kroky od těla! Já se neznám! Mi-
lostpaničko — zachraňte mě, řekněte, že mě
znáte, Andrese Jammerweila.

MASTÍLKOVÁ. Tedy je to všecko pravda?

ONDŘEJ. Všecko!

MASTÍLKOVÁ. Hezké, hezké věci, jemnostpane
barone — to je dobrá rekomandace — poděkuj
se, slečno nevěsto!

DUDEK. Vy mi nerozumíte.

KROUTIL. Milion aby tomu rozuměl!

MASTÍLKOVÁ (*pustí se do Markytky*). A vy se
nestydíte, stará vrbo, proutí otáčet okolo
mladého javoru? Vy — vy —

MARKYTKA. Co „vy — vy?“ Jestliže jsem něco
udělala, co nebylo po vaší chuti, udělala jsem
to pro sebe.

MASTÍLKOVÁ. Cože, vy osobo? Nevěděla jste,
že je slečny Lídy ženich?

MARKYTKA. Kdožpak může za to, co láska
s člověkem vyvádí? Dosvědčte to, pane baron,
před ctěnou společností, že jste mně —

ONDŘEJ. Halt! Ani slovo!

HUBÍNEK (*nemoha ze všeho nic vyrozuměti*). Řek-
něte mi jen, moje selátko —

KLINKÁČKOVÁ (*všecka v poslouchání zabra-
ná*). Jděte do pece, i s tím vašim selát-
kem!

MASTÍLKOVÁ. Slíbil jste něco mé hospodyně,
pane barone?

DUDEK. Myslela jsem —

MASTÍLKOVÁ. Že se dáme za nos tahat?

MARKYTKA. Dělat si se mne blázný?

MASTÍLKOVÁ. Chyba lávky!

MARKYTKA. To se nepovedlo!

LIDUNKA. Nezlobte se, drahá tetinko!

ONDŘEJ. Ta se zakousla!

MASTÍLKOVÁ. Ale my se na to podíváme, pane
barone! ano, podíváme se. Žalovat vás budu
— donutím vás, že budete muset splnit, co
jste přislíbil.

MARKYTKA. Ale já se za nos tahat nedám, vá-
žený pane barone! Já vím, co mám počít,
abych se domohla svého — rozumíte? Pan ba-
ron musí dodržet, co přísahal!

DRÁB. Tííicho!

MASTÍLKOVÁ (*k drábovi*). Kdo mi má co po-
roučet? Louka jako louka — člověk jako člo-
věk — a já jsem pražská měšťanka! Aby štrá-
chů nebylo!

MARKYTKA (*k drábovi*). Povídala jsem mu něco?
Hleďme na milostpána, na jeho „Tííicho!“
Sám být hezky tííicho!

VÝJEV DVANÁCTÝ.

ŠIVELES s dvěma dráby. PŘEDEŠLÍ.

ŠIVELES. Soll ich leben — vemte koukadla do
rukou! Tamto stojí!

DUDEK. Živý blesku! Já jsem ztracen.

MARKYTKA. Co to znamená?

MASTÍLKOVÁ. Co pak je to zas?

HUBÍNEK. To je honba, he, he!
 KLINKÁČKOVÁ. A vaše radost, není-liž pravda?
 ŠIVELES. Znají tyto pány? (*Na dráby ukáže.*)
 DUDEK. Co vás to napadá?
 ŠIVELES. Napadá? Dnes ráno byl můj Maušl
 u pana Jeana — a pan Jean mého Maušla se
 schodů shodil — že se potlouk'. Soll ich leben
 — tito páni jich doprovodí do Prahy.
 ONDŘEJ. Prachmilionské dílo — pana ženicha
 chtějí zavřít!
 MARKYTA. Což to není ten dobrý přítel, ten
 zlatník od včerejška?
 ŠIVELES. Es ist wahr — pravda, phozlatit já
 musel musjé Žána thúze často. Já jsem pocti-
 vej Šiveles.
 MASTÍLKOVÁ. A pan baron je vám dlužen —
 není?
 ŠIVELES. Pan baron? Důdek! — Nai! Pan Dudek?
 Je mi dlužen 1500.
 HUBÍNEK. No, ten se nadudal!
 MARKYTA. A moje brazolety?
 MASTÍLKOVÁ. Žádněj baron?
 LIDUNKA. Buď Bohu chvála — byla bych hned
 rekla.
 MASTÍLKOVÁ. A vy jste se, mizerábl člověče,
 opovážil, chodit do mého domu jako ba-
 ron?
 LIDUNKA (*se směje*).
 DRÁB. Do pasti s ním! Držte se, hoši!
 ŠIVELES. Waj — držte jeho!
 DUDEK (*poněkud se sebrav*). Mejlení — co tady
 povídat — Parolle d'honneur! Ale já půjdu —
 abych jednou zas přijít — comment to říkat?
 se slávou. Adio, má zlatá donna —
 MARKYTA. Jděte k — —
 DUDEK. Má krásná slečinko — nedělejte si z toho

nic — pane Andrea! (*Zpívá.*) Es wehen frische
 Morgenlüfte! (*Odchází, hopkuje, Šiveles a drá-
 bové za ním.*)

VÝJEV TRINÁCTÝ.

ŠEBELKA a PAVELKA *zezadu*. PŘEDEŠLÍ.

MASTÍLKOVÁ. O světe — falešnej! A to byl
 tvůj ženich, holka!
 DRÁB. (*K Markytě.*) A to byl váš ženich.
 MARKYTA. To byl přec tuze moc!
 MASTÍLKOVÁ. Jedu bych mu dala, břichopáskovi!
 LID. Ha, ha, ha!
 MASTÍLKOVÁ. To si vyprosím — co je tady
 k smíchu?
 LID (*ještě silněji se směje*).
 LIDUNKA. Pojďme domů, tetinko!
 MASTÍLKOVÁ. Jářku — co je tady k smíchu?
 ŠEBELKA (*tře se okolo ní a strčí ji do Pavelky*).
 Jářku — co je tady k smíchu?
 PAVELKA (*s druhé strany taktéž*). A co je tady
 k smíchu — jářku?
 DRÁB. Smějte se!
 LID. Ha, ha, ha!
 MASTÍLKOVÁ. I vy stříškometové! Vy se opo-
 važujete —
 HUBÍNEK. Teď bude čas, abychom hybaj událi!
 (*Vytrátí se s Klinkáčkovou.*)
 ŠEBELKA. Nenadávejte, urozená máselnice!
 PAVELKA. Sice budu myslit, že jste másnice —
 LID. Ha, ha, ha!
 PAVELKA. A rozštípnu vás!
 MASTÍLKOVÁ. Na to bych se podívala! (*Drábovi.*)
 Do díry je strčte —

VÝJEV ČTRNÁCTÝ.

JENÍK s KOZELKOU, který již několikrát před tím se tu byl ohlížel, jak co stojí. PŘEDEŠLÍ.

JENÍK. Jaký tu křik?

LIDUNKA. Ach, pane Kroutile! Ujměte se nás; nehodně tu mou tetu tupí a obtěžují.

JENÍK. Kdo se opovažuje? Co vám udělala paní Mastílková?

LID. Proč nadává?!

JENÍK. Nezavdali jste příčinu? Ctíte takto sami sebe? Zapamatuji si to, a na jiném místě o tom promluvíme! Nebojte se, drahá paní Mastílková; líbí-li se, dovedu vás —

MASTÍLKOVÁ (*zlostí div nepláče*). I což pak mne už všecko opustilo? O pryč, pryč! Zpropadená Fidlovačka! (*Odchází.*)

JENÍK a LIDUNKA (*za ní*).

ŠEBELKA. Šťastnou cestu!

PAVELKA. Brzké navrácení!

LID. Paní másnice z podmáslova! Ha, ha, ha!
(*Rozcházejí se s drábem.*)

KOZELKA (*nyní teprve kupředu se dostav*). Jak náleží, dobře, moudrý dvoulistě! Tu ho máš, ten dvaciáš!

ŠEBELKA. Ouha, kozle! nemrečel jsi o čtyřech dvacetníkách?

KOZELKA. Někde ve snách.

PAVELKA. Vyklop, kozo! anebo půjdu za máselnici — a sám jí všecko vyklopím.

KOZELKA. Pst! Hnedle ti ji zasmolím! Tu je máte, stříbrojedi — zlatožrouti! Ale ani muk!

ŠEBELKA. Jeden by ještě neškodil —

KOZELKA. Aby tě uhodil? (*Vezme je pod paži.*)
Málo je málo — a mnoho je mnoho — čtyři

dvacetníky jsou ta pravá míra — moje víra — vaše naděje — a hospodského láska. (*Zajde s nimi.*)

ONDŘEJ (*v blbě a žalostné omámenosti až dosavad nepohnutě stál, nyní se protrhne.*) Ach! Frau Baronin!

MARKYTKA. (*Stojí na druhé straně, zády k němu.*)

Co si přejou, pane Andres?

ONDŘEJ. Kdypak bude svatba, Frau Baronin?

MARKYTKA (*o krok blíže*). To záleží jen na panu Andresovi!

ONDŘEJ. Na mně! Ošemetná! — Drž se, srdce ztrápené! — Halte fest, mein wundgeschlagenes Herz!

MARKYTKA. Co myslí nejmilejší pan Andres?

ONDŘEJ (*nuceně*). Dneska je Fidlovačka — všecko se veselí — proč bych já se neměl také veselit? Ha, ha! — celý svět bych objímal...!

MARKYTKA. Já patřím taky k celému světu.

ONDŘEJ. To bych ani nebyl řek'.

MARKYTKA. Opuštění!

ONDŘEJ (*k sobě, odvraceje se*). Držme se!

MARKYTKA. Bylo to jen poblouzení mládí!

ONDŘEJ. Hopčik! To je trvanlivé mládí! Co jestli budete bloudit i v stáří? — Ne! (*Odchází.*)

MARKYTKA. Pane Andres!

ONDŘEJ (*obráti se*). Paní baronko?

MARKYTKA. Andrásku — což už jsi zapomněl na naši lásku?

ONDŘEJ. Nadobro!

MARKYTKA. Já se tak ponížila!

ONDŘEJ. Nebylo potřeba!

MARKYTKA. Ne? Nu, tak si jen jděte, pane Jammerweile, vy ještě rád přijdete — ale potom zase já nebudu chtít. Jděte si! (*Rozhorlená odchází.*)

ONDŘEJ (*nevěda co dělati, rozběhne se za ní*).
Panno Markeytko! Panno Markeytko! — No tak
tedy — slyšíš, stará? — So höre mich doch,
Alte!

VÝJEV PATNÁCTÝ.

SBOR PIJÁKŮ, s nimi KOZELKA vede KROU-
TILA *nastříknutého*.

Číslo 20.

SBOR PIJÁKŮ.

PIJÁCI.

Kde je sládek, tam je mládek,
tam je také pivovárek,
kde se pivo vaří,
tam se dobře daří;
pojdme tam a píme ho,
až do rána bílého!

KROUTIL. Drž hubu, Frantíku! — já bych ti dal
milion — půl milionu —

KOZELKA (*po něm*). Dej ho synu Čechovi, Fran-
tíku! Dej mu k tomu ženu — pěknou, bohatou.

KROUTIL. Má chutě Frantík?

KOZELKA. Jako rtutě — plné hutě.

KROUTIL. Ať si ji vezme, kamaráde — já bych
mu dal dvoje panství —

KOZELKA. Matka říká ano — je hodná —

KROUTIL. Já si ji vezmu, Frantíku! Hej
hospodo —!

JIRKA. } Pane Kozlíku! { Jemnostpaní
HONZA. } Pane Kozlíčku! { se na vás ptá.
KOZELKA. Co pak dá? Počkejte tu zatím, ať
ho tu neztratím. (*Běží dozadu.*)

KROUTIL (*obejme Jirku*). Já si ji vezmu — na
mou duši, Frantíku! Vdovství je psovství,
Frantíku.

JIRKA. Mně říkaj Jirka — kistryhnát.

KROUTIL. I ty milion — (*Obrátí se na druhou
stranu.*) Čechu!

HONZA. Já jsem Brousilovic Honza!

KROUTIL. My jsme naši, hoši, naši, Frantíku! —
Čí pak jste?

VÝJEV ŠESTNÁCTÝ.

JENÍK s LIDUNKOU. *Později* KOZELKA
s MASTÍLKOVOU.

JENÍK. Milý otče, je-li možná? Pan Kozelka mi
povídal —

KROUTIL. Že je tatík blázen — podívej se! —
Je to ta tvoje, Frantíku?

LIDUNKA. Vaše dcera, jestli jí tu milost pro-
kážete —

KROUTIL. Ó, já jsem po čertech milostivý —
a co se kázání dotýče — kázání je kázání.

KOZELKA (*vede Mastílkovou, která se slabě
vzpouzí*). Svým výdělkem vám za to ručím —
tu ti vedu Česku, Čechu Kroutile!

KROUTIL. Pozdrav tě Bůh Česko, Čechu Ko-
zelko! Podejme si ruce, Frantíku! — — I ty
milion — tot je — tot je —

MASTÍLKOVÁ. Vaše sousedka — a chcete-li udě-
lat dva lidi šťastné — vašeho syna nastávající
teta.

KROUTIL (*se směje*).

JENÍK. Ustrňte, se, milý otče!

KROUTIL. Dal ses tedy na pokání — ztracený beránku? dal? — Jak že stojí psáno? —

KOZELKA. Holce hocha dej,
a hoch ženu měj!

KROUTIL. Ano, ha, ha! — dej a měj! Tu je
Fidlovačka — žádný hněv a žádná rvačka!
(*Podá Mastílkové ruku.*) Čech se nehněvá!

KOZELKA. Svatby budou, trubte!

KROUTIL. Ženich s nevěstou! trará!

KOZELKA. A tuto máme druhý párek — tuto
třetí! — všeho dobrého do třetice!

KROUTIL. Ano, do čepice! Trará, trará!

VÝSTUP SEDMNÁCTÝ.

KLINKÁČKOVÁ s HUBÍNEM, ONDŘEJ
s MARKYTOU. PŘEDEŠLÍ.

ONDŘEJ. Vědomost dávám váženému panstvu,
že se za tři neděle žením! Tuhle s počestnou
pannou Markytkou!

KLINKÁČKOVÁ. Dělejme, abychom tu mrzutost
— Respekt zu melden — jedním dnem odbyli!
Do třetice všeho dobrého!

HUBÍNEK. Nu, když to zrovna musí být — (*ke
všem*) tak, abyste věděli, za měsíc je z nás
taky párek!

KROUTIL. Ano — trará, trará a ještě jednou
trará! Žeňte se, Čechové — a pomyslete, když
se oženíte — jakž já to myslím „žeňte se“ —
hoši Čechové! Ať jsou Češata — hodná,
upřímná Češata — jak já myslím, Češata!
Synové a bratříčkové — jedné matky —
hodné — dobré matky — naší matky —
dobré země české! Hejchuchu!

Číslo 21.

FINALE III.

(*Jako rejdivák.*)

LIDUNKA.

Bez písničky, bez tanečku
život by se nepoved,
s hochem ale v kole bývat,
to je život jako med!

SBOR (*po ní opakuje*).

Bez písničky . . . (*atd.*)

(*Tanec, při němž okolo stojící tleskají.*)

ONDŘEJ s MARKYTOU.

Všecko jsme to překonali,
teď se můžem spolu vzít
a v té naší milé Praze
bez starosti můžem žít.

SBOR (*po nich opakuje*).

Všecko jsme to . . . (*atd.*)

(*Tanec jako prve.*)

KOZELKA.

Fidlovačka dodělala,
všecka váda přestala,
kéž by se k nám místo hněvu
pravá svornost dostala.

SBOR (*po něm opakuje*).

Fidlovačka dodělala . . . (*atd.*)

(*Tanec, jehož se všichni v úplné veselosti účastní.*)

(*Opona spadne.*)